

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 PENGÓ

(TRIANON 22.) 1941 SZEPTEMBER 10. SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. EVFOLYAM 205. SZÁM

Szentpétervár sorsa beteljesedett

Sem élelme, sem üzemanyaga nincs a körülzárt ötmillió városnak — Halálosan megsebesült a város körüli szovjet hadosztály parancsnoka — A finn csapatok elérték a Szvir folyót — Anglia két nap alatt 70 ezer tonna hajóteret és 43 repülőt veszített Churchillnak utódot keresnek

Nagy német hadisikerek Egyiptomban és környékén

Berlin, szeptember 9. (Német TI) Mint illetékes helyen közlik, a német légihaderő a legutóbbi hetvenkét óra alatt hatatosan bombázta szeptember 9-én a brit szigetet, hogy a londoni rádióknak be kellett ismeri a skót parton fekvő vasúti berendezésekben a Tyne és a Humber mellett fekvő katonai berendezésekben, valamint a keletangliai kikötő-területekben és repülőtereken okozott súlyos pusztításokat. A német légihaderő ezenkívül angol kereskedelmi hajókat is bombázott.

3 nap alatt tehát 70 ezer tonna hajóteret süllyesztett el. A brit bombázók súlyos veszteségeket szenvedtek a La Manche csatornában végrehajtott támadásai és német birodalmi területre való kétszeri behatolásuk, valamint a Norvégia ellen megkísérelt támadások során.

A német vadászok és légharító gépek két nap alatt 36 tengerészeti tüzérségi, a hajók pedig hat brit repülőgépet lőttek le. Ezenkívül egy angol gép Berlintől való visszatérés közben lezuhant Svédország felett, úgy, hogy az angolok 48 óra alatt 43 gépet veszítettek. (MTI)

Szentpéterváriban nincs sem élelmiszer, sem nyersanyag s megáll a munka

Berlin, szeptember 9. Mint a Német TI katonai részről értesül, Schlüsselsburgért folyó harcok során egy német tüzérségi osztag a városból keletre lezárta Névat és határos tüzelésével megakadályozta a bolsevistáknak azt a kísérletét, hogy hadi járművekkel a városba jussanak. Őt szovjet ágyuságtól súlyosan eltaláltak és elsüllyesztettek. Nem messze ettől a helytől két nagy gözös roncsai sodródnak, amelyek a bolsevisták erősítést akartak a városba szállítani. Schlüsselsburg elleni gyors előretörés során a német utászcsapatok hidépítő zászlóalj kiváló teljesítményt vitt véghez. Alig 11 óra leforgása alatt 36 m. hosszú, 16 tonna hidat építettek. (MTI)

Berlin, szeptember 9. A keddi hadijelentés kiegészítéseképpen a Német TI meg a következőkről értesül: A Ladoga tó melletti Schlüsselsburg elfoglalásával Szentpétervárt elvágták minden szárazföldi összeköttetéstől. Schlüsselsburg elfoglalása ezután a Néva folyón, a Ladoga tó felé irányuló forgalom, valamint a Fehér tengeri csatorna megszakítását is jelenti. Szentpéter-

vár Moszkva után a Szovjet Unió legfontosabb fémfeldolgozó és elektrotechnikai és vegyipari központja. Ezenkívül itt összpontosul a Szovjet hadi és kereskedelmi hajóépítés 50 százaléka. A német csapatok előnyomulásával Volhov szakaszán és finn sikerek a Szvir szak-

A német haderő még időt sem enged a megvert szovjet csapatok elmenekülésére

Berlin, szeptember 9. Mint a Német TI katonai részről értesül, a számszerűen fölényben levő szovjet harci erőkkel Roslavlól északkeletre az utóbbi napokban vívott harcok során a németek 2650 foglyot ejtettek és 175 szovjet páncélosit semmisítettek meg. Az ezen a területen történt egyik szovjet támadás elhárításánál a német harci gépkocsik ellenlökéssel behatoltak a szovjet vonalakba. Ezekben a harcokban a német páncélos hadosztály egymagában 1400 foglyot ejtett és elpusztított, illetve zsákmányolt 60 szovjet páncélos és 102 löveget, köztük sok páncélos elhárító ágyút. A né-

met gyorscsapatok a keleti arcvonal szakaszon végrehajtott egyik előretörésüknél szeptember 8-án sok foglyot ejtettek és 38 löveget, valamint hat szovjet páncélos harkocsit zsákmányoltak. A német csapatok meglepésszerű gyors előnyomulásának következtében a szovjetnek nem marad ideje, hogy visszavonja nehéz fegyvereit. A német csapatok a keleti arcvonal déli szakaszán eredményes kisebb tűzharcokban szeptember 8-án összesen 2000 foglyot ejtettek és 40 löveget zsákmányoltak, köztük egy teljes üteget és több szovjet fegyverraktárt. (MTI)

Honvédeink sikeres harcai a Dnyepernél

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában küzdő szövetséges hadsereg újabb sikerek elérése mellett heves ellenséges ellentámadásokat vertek vissza. A honvéd seregek arcvonalán a szovjet csapatok rohamosnak hevetésével több helyen megkísérelték a Dnyepér folyón való átkelést. Egyik ponton mesterséges ködöt is igénybevettek támadásuk elősegítésére. Valamennyi támadásukat visszaverték. E harcok során egyik honvédkötél teljesen megsemmisített egy szovjet zászlóalj. Az ellenség veszteséget szenvedett a vízbefulladás nagy száma is. Csapatának mintegy száz foglyot ejtettek. Repülőik hatásosan bombázták az ellenség néhány fontos gyülekezőhelyét és közlekedővonalát. Légvédelmi ütegeink két ellenséges repülőgépet lőttek le. Saját repülőgépeink mind visszatértek. ***

Katonai körökből származó értesülés szerint a legutóbbi napok harcában különösen kitűntette magát Balogh Albert szakaszvezető. Balogh rendkívül merész vállalkozást hajtott végre s miután vállalt feladatát teljesítette, ellenséges zsákmánnyal megrakodva, veszteség nélkül vezető vissza osztagát.

Összeomlott a keleti tengeri szovjet védelem

Keleti arcvonal, szept. 9. (Stefani) A Stefani közlése szerint a keleti arcvonalról jelenti, hogy a német csapatok heves harcok közben, miután legyűrték a Névatól keletre lévő keskeny folyosót makacsul védő szovjet csapatokat, teljesen körülzárták Szentpétervárt. Ez a keskeny sáv volt az utolsó nyílt terület, amelyen a szovjet hadvezetőség még érintkezést tarthatott fent a Szentpétervárt védő seregekkel. A város most már teljesen el van zárva minden szárazföldi összeköttetéstől. A várost védelmező csapatok már csak

azokra a szovjet tengerészeti erőkre számíthatnak, amelyek a Finn-öböl keleti zugában szorultak be. Ez a segítség azonban nem sokat ér, mert ezek a tengeri erők amennyiben megkísérelnék a szentpétervári övezet megközelítését, a német nehéztüzérség tüzebe kerülnének.

Szentpétervár bekerítése igen nagy német sikert jelent és maga után vonja a Szovjet egész keleti-tengeri védelmi rendszerének összeomlását. A murmanszki vasútvonal is megszakadt már, a Finn-öbölben tartózkodó szovjet tengeri erők

azonkívül teljesen támaszpont nélkül vannak.

A visszavonuló szovjet csapatok óriási mennyiségű hadianyagot hagynak hátra a csatatéren. (MTI)

Rendkívüli helyzet lépett érvénybe a dalmát tengerparton

Róma, szeptember 9. Zágrábban hivatalos jelentést tettek közzé, amely szerint az olasz királyság és a független horvát állam közötti megállapodások értelmében az Ogulin és Mostar közötti parti területen rendkívüli helyzet lépett érvénybe. Ennek célja megakadályozni a tenger felől és egyáltalában az elleneségek részéről megnyilvánuló mindenfajta meglepetést. A rendkívüli új helyzet értelmében a legfőbb parancsnokság Ambrosio tábornoknak, a II. olasz hadsereg parancsnokának kezében van, míg a polgári kormánybiztos tisztét dr. Karcics tölti be. A közlemény szerint taktikai okokból volt szükség arra, hogy ennek a vidéknek haderőit Ambrosio tábornok parancsnoksága alá helyezzék.

A tábornok tegnap felhívást intézett a lakossághoz, hogy 48 óra alatt szolgáltatassa be fegyvereit. Ezen a területen a közlekedést egy időn át korlátozásnak vetik alá. A közlemény szerint mindezek az intézkedések csak rendkívüli jellegűek és a háború végeztével meg fognak szűnni.

Bastianini: „Olaszország itt van és itt is fog maradni!”

Mint Spalatóból jelenti, Bastianini, Dalmácia kormányzója, a fasiszta vezetők összejöveteleén beszédet mondott, amelyben ezeket mondotta:

— Örültek azok, akik bizonyos mult visszatérésére gondoltak. Mindenképp világosan kell állania annak a ténynek, hogy Olaszország itt van és itt is fog maradni, fegyvereinek és jogának erejével. Nem azért jöttünk Dalmáciába, hogy itt újabb császári palotákat és kolosszeumokat építsünk, hanem azért, hogy talajjavító munkákat végezzünk a maláriás vidékeken és műveletlen területeken, hogy kikötőket javítsunk, utakat, iskolákat és kórházakat építsünk. Mindez egészen új területet fog adni ennek a gyönyörű adriai földnek.

Bastianini ezután célzott az Olaszország és a független Horvátország közötti kapcsolatokra és hangsúlyozta, súlyosan meg fogják bü-

tetni a suttogókat és rémhírverőket, akik ezeket a kapcsolatokat meg akarják zavarni. (MTI)

IRÁNT FELOSZTJAK?

Ankara, szeptember 9. (NST) Itteni külképviseleti körökben még nem ismerik az Irán által vasárnap elfogadott brit-szovjet feltételek részleteit. Beavatott körökben azonban híre jár, hogy az elmúlt pénteken a brit és a szovjet követ által átnyújtott jegyzékben foglalt feltételek elfogadása egyértelmű az iráni önállóság megszűnésével.

Alliólag ugyanis lényegében viszálytérnek az 1907. évi szerződésre és Iránt újból a szovjet és brit befolyási övezetre osztják fel. Minden útvonalat vagy brit, vagy szovjet csapatok ellenőrzik. A német követéség és a kolónián kívül a Németországgal baráti viszonyban álló országok követéségeinek és polgárainak is el kell hagyniuk Iránt.

A SPITZBERGAK LAKOSSÁGÁT ANGLIÁBA KÖLTÖZTETIK A MEGSZALLÓ CSAPATOK

Amszterdam, szeptember 9. (Német TI). Mielőtt az angol és kanadai csapatok kiszállták a Spitzbergákon, előzőleg kikemlélték, hogy nincsenek-e ott német csapatok — mondja az angol felhivatalos hírigényesség.

Amidőn a csapatok, javarészt kanadaiak odaérkeztek, felszólították a lakosságot, hogy költözzenek Angliába. Spitzberga lakói napvészben hányászk és nyilvánvaló, hogy az angol hányákban kell majd dolgozniuk. (MTI)

KANADAI-BRIT-NORVÉG PARTRASZALLÁS A SPITZBERGÁKON

(NST.) A kanadai védelmi minisztérium hétfőn este ottawai idő szerint félhat óra körül közölte, hogy kanadai, brit és norvég csapatok kanadai vezénylet alatt partraszálltak a Spitzbergákon. További ottawai közlemény szerint a Jeges-tengeri norvég szigetcsoport elleni hadművelet ellenséges közbeavatkozás nélkül folyt le.

Berlin, szeptember 9. Német illetékes helyen közlik, hogy a Spitzbergáknak a brit hírszolgálat által jelentett angol és kanadai csapatokkal történt megszállásában mértékadó német körök nézete szerint kétségtelenül újabb bizonyítékát kell látni az angolok növekvő tekintélyszükségletének. Az angoloknak egyébként „jó mulatást” kívánnak ehhez az új területszerzéshez, tekintettel az ottani zord téli időjárásra. Ha ennek a területnek német felfogás szerint lényeges katonai jelentősége lenne, egészen bizonyosan nem engednék oda a briteket, hangsúlyozzák ezekben a körökben. (MTI)

Őszi női és férfi bőrkésztyűk

nagy választékban

TÓTHFALUSSY Piac-u. 40. sz.

ROOSEVELT, AZ ARISZTOKRATA DILETTANS

Berlin, szeptember 9. (Német TI.) A német sajtó továbbra is a legélesebben támadja Roosevelt elnök kihívó politikáját és ezzel kapcsolatosan változatosan kiemeli azt a tényt, hogy Roosevelt elnök tudatosan hamis állításokkal akarja feligaztatni az Egyesült Államok közvéleményét. A Berliner Börsenzeitung utal arra, hogy milyen szármánosan „fulladtak kudarcba” a washingtoni háborús uszítóknak azok a kísérletei, hogy az amerikai népet a kívánt revolverhangulatba hozzák.

A lap hangsúlyozza, hogy az amerikaiak túlnyomó többsége réges régen tisztában van az elnöknek csalfa taktikájával, amely szemtanúja lehet annak, hogy Knox tengerészetiügyi miniszter hogyan csap fel „a roosevelti álnokságok segítőjává”. A lap a továbbiakban idézi a tengerészeti miniszternek néhány régebbi nyilatkozatát Roosevelttről, amelyek közül különösen az elnök vezérégyéniségéről tett kijelentések tűnnek ki. Ezek szerint Roosevelt ugyanis gyakorlatilag megszegte minden

ígéretet, amelyet valaha tett népének és ő sem igazig demokrata, sem igazi liberalista nem volt, hanem arisztokrata dilettáns, szélsőséges hajlamokkal és rendkívüli éhséggel a hatalom után. (MTI)

ROOSEVELT ÚJABB MILLIÁRDOK MEGSZAVAZÁSÁT KÉRI

Washington, szeptember 9. (NST.) Roosevelt elnök, hír szerint, a hét végén teszi közzé második beszámolóját a hadianyag-kölcsönzési törvény alapján eddig tett intézkedésekről. Beavatott körökben úgy

Német lapok szándékos kihívásnak minősítik a Greer-ügyet

(MTI.) A keddi reggeli berlini lapok élesen bírálják Rooseveltnek a Greer-ügyről legújabbban tett kijelentéseit. A rendkívül éles lapcikkek megbélyegzik az amerikai elnöknek az ebben az ügyben tanúsított magatartását és egyöntetűen arra a végső következtetésre jutnak, hogy az Egyesült Államok félreérthetetlenül szándékos kihívásával állunk szemben.

A „Völkischer Beobachter” „A Greer-ügy az amerikai hazudozás iskolapéldája” címmel a többi között ezeket mondja:

— Olyan világos, hogy kit terhel a Greer-ügyben a felelősség, hogy kár is szót vesztegetni rá. Elég lesz, ha megállapítjuk, hogy Németországnak a legcélszerűbb érdeke sem fűződik ilyen természetű villongásokhoz, míg Roosevelt — hisz ez köztudomású — jó ideje lázasan keresi az összetűzést, hogy nagyvívra meggyűri az amerikai népet háborús szándékai céljára.

Róma, szeptember 9. (Stefani.) A Messaggero a Greer-üggyel foglalkozik és meg-

Telefon: 25-09. **Apolló filmszínház** Telefon: 25-09.

Robert Montgomery megdöbbentő hatású művészi játékával:

Chicagó grófja

A legkülönlegesebb film egy lordról, akit elsodort az alvilág.

Híradó!

tudják, hogy az elnök egyidejűleg újabb 4-6 milliárd dollár megszavazását kéri.

állapítja, hogy ez az eset kétségtelenül Roosevelt egyik kísérlete Amerikának a háborúba való behajszolására. A lap hangsúlyozza, hogy a kis töredéken kívül, amely ideológiai okokból kívánja a háborút, a közvélemény határozottan ellenzi, hogy Amerika megismétlje Wilson hibáját. A lap szerint Roosevelt magatartása a Greer-ügyben azt bizonyítja, hogy az elnök előre megfontoltan cselekedett. Roosevelt még mielőtt ismerte volna az eset részleteit, még mielőtt egyáltalán bármilyen vizsgálat indult volna meg, olyan kijelentésekre ragadtatta el magát, amely elárulta igazi szándékait.

— Szívesen fogadom el a kihívást — mondotta Roosevelt akkor, amikor még senki sem mondhatott bizonyosat az ügyben.

Az elnök célja világos. Előbe kellett vágni a hivatalos vizsgálatnak és megelőzni a német tengernagyi hivatal jelentését, amely ténybeli és jogi szempontból egyaránt megaláztatónak. (MTI)

Használt tankönyv

jutányos áron, füzetek és írószerek olcsó áron

Böhm István könyvkereskedő, KOSSUTH-UTCA 2. (Városháza)

A Vörös tengeren repülőbomba elsüllyesztett egy amerikai teherhajót

Washington, szeptember 9. (Reuter.) A külügyminisztérium közli, hogy a hozzá érkezett jelentés szerint a Steel Seafarer nevű amerikai teherhajó a Vörös-tengeren repülőbombatalálat következtében elsüllyedt.

A Steel Seafarer bombázásáról szóló jelentést az Egyesült Államok kairói követsége tette meg a külügyminisztériumnak. A külügyminisztériumban kijelentették ezzel kapcsolatban, hogy a repülőgép nemzetiségét nem lehetett megállapítani. A hajó személyzete megmenekült. (MTI)

Berlin, szeptember 9. Mértékadó német helyen közlik: A légi haderő a Vörös-tengeren állítólag elsüllyesztett egy amerikai hajót, amely úgy látszik Anglia számlájára közlekedett. A német birodalmi főváros politikai körökben ebben az esetben,

Megélénkült német légitámadások az egyiptomi angol állások ellen

Róma, szeptember 9. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 462. jelentése: A tobruki arcvonalon tüzérégységünk élénk tevékenységet fejtett ki.

Német és olasz repülőgépek eredményesen bombázták Tobruk, Marsa Matruh, Dsarahub és Sidi Barrani löszraktárait, tüzérégységi állásait, katonai berendezéseit, csapatgyülekezéseit és gépkocsitáborait.

Német vadászipilóták Sidi Barrani repülőtere ellen végrehajtott támadások során elpusztítottak egy földön veszteglő Hurricant.

A keddre virradó éjszaka ellenséges repülőgépek ismét elrepültek Palermo felett s néhány bombát dobtak le. Majdnem valamennyi bomba a tengerbe hullott.

A támadás igen kis károkat okozott és nem követelt áldozatokat. A hétfőre virradó éjjel Palermo ellen végrehajtott ellenséges légitámadás áldozatalának száma 7 halottra és 58 sebesültra emelkedett.

ha beigazolódna, egész természetes következményét látnák annak a ténynek, hogy az olaszok már régóta hadiövezetnek nyilvánították a Vörös-tengert s mint ilyen közelébről is körülhatárolták. A Vörös-tenger és különösen a Szezi-csatorna körüli terület természetesen továbbra is hadiövezet marad mind azokkal a kockázatokkal, amelyeket magában rejt. (MTI)

Washington, szeptember 9. (Bud. Tud.) A külügyminisztérium hivatalosan is megerősíti a Steel Seafarer nevű amerikai teherhajónak a Vörös-tengeren repülőbombatalálat következtében történt elsüllyesztését. Az amerikai hajó megmenekült legénysége húsz emberből állott. Eddig még nem érkeztek részletek a támadás lefolyásáról. Megjegyzik, hogy ez az első eset, hogy amerikai gőzöst közelkeleten elsüllyesztettek. (MTI)

A lakosság példásan fegyelmet és nyugodt magatartást tanúsított. Kelet-Afrikában előretolt egységeink a Culquabert szorosnál szeptember 8-án kitörést hajtottak végre és ellenséges csapatokat ugrasztottak szét.

Uolcheffit idékén légitámadással

súlyos eszteségeket okozunk az ellenségnek. Egy ellenséges tengeralattjáró a Földközi tengeren elsüllyesztette az Esperia gőzöst.

A kísérőhajók a gőzös valamennyi utasát és teljes legénységét megmentették.

Az olasz légi haderő kötelékai keddre virradó éjszaka támadást hajtottak végre Malta szigetének légi és haditengerészeti támaszpontjai ellen.

Tüzek keletkeztek és nagy károkat okoztak. Ebből a vállalkozásból egy gépünk nem tért vissza. (MTI)

Berlin, szeptember 9. A Német TI értesülése szerint a német légi haderő az utóbbi napokban Északafrikában nagykiterjedésű területek felett erősen fokozta támadásait. A Szezi-csatorna melletti városok kikötői és repülőtereit elleni folyamatos támadások mellett a német harc repülőgépek naponként bombákkal árasztották el a britek állásait és jármű-oszlopait, a nyugat-egyiptomi határ egész hosszában. (MTI)

Berlin, szeptember 9. Mint a Német TI-vel illetékes helyen közlik, német harc gépek 9-ére virradó éjszaka különösen sikeres támadást intéztek Abu Sueir repülőtere ellen. Egy nagy repülőgépszínbombatalálatokat értek el, amelyeket erős robbanás követett. Felgyújtottak egy üzemanyagraktárt. A repülőter berendezései beomlottak a találatok következtében. Ugyanazon az éjszakan a nagy sós tavon hajók ellen intézett támadások során megrongáltak egy 4000 tonnás kereskedelmi hajót. A Szezi-öbölben olyan súlyosan megrongáltak egy 8-10 ezer tonnás kereskedelmi hajót, hogy a hajó farában történt erős bombarobbanás következtében azonnal segélyjeleket adtak le. (MTI)

A VOLGAI NEMETEKET SZIBÉRIÁBA TELEPITIK

Berlin, szeptember 9. (Bud. Tud.) Stockholm jelentés szerint a Szovjetunió legfelsőbb tanácsa elhatározta, hogy valamennyi volgai németet Szibériába és Transzbajkálába száműzi. A nagyarányú átköltöztetés már meg is indult és a Sztaim elnöklelte alatt álló védelmi tanács irányításával történik.

A volgai német köztársaságnak körülbelül 600 000 lakosa van, melynek mintegy 65 százaléka német, a többi ukrán és orosz.

GANDHI A LEGSZIGORÚBB ELLENŐRZÉS ALÁ VETTEK AZ ANGOLOK

Sanghaj, szeptember 9. (Német TI) Bombayból érkezett jelentés szerint az indiai angol hatóságok a legszigorúbb ellenőrzés alá helyezték Gandhit. Gandhi ekkéft vagy szigorúan cenzurázzák, vagy törlik. Gandhi lapját, a Harijont is betiltották. Az angolok azzal okolják meg eljárásukat, hogy Gandhi ellenzte India részvételét a háborúban. A brit intézkedések erős viszályt keltek az indiai lakosság körében. (MTI)

HUNGÁRIA filmszínház

Ma: VIDÁM EST! Műsoron a múlt szezon legjobb magyar filmvígjátéka:

Igen, vagy nem?

Főszereplők: Muráti Lili, Szörényi Eva, Jávor Pál, Pager Vaszary, Rózsahegy, Mály stb.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órákor!

Híradó!

Radocsay László igazságügy-miniszter berlini ünneplése

Berlin, szeptember 9. (MTI.) A Berlinben tartózkodó dr. Radocsay László igazságügy-miniszter és kísérete vasárnap délután Schlegelberger dr. igazságügyi államtitkár ebédjén vett részt. Az ebéd során Schlegelberger államtitkár meleg szavakkal köszöntötte Radocsay igazságügy-minisztert és a kíséretében levő magyar vendégeket.

Az üdvözlésre Radocsay László igazságügy-miniszter szívélyes köszönő szavakkal válaszolt.

A délután folyamán dr. Radocsay László igazságügy-miniszter és kísérete teán vett részt Schlegelberger államtitkár otthonában. Este Sztójay Döme titkos tanácsos, m. kir. követ a berlini magyar követségen esztendőbet adott az igazságügy-miniszter tiszteletére.

Hétfőn délelőtt Radocsay László dr. igazságügy-miniszter, valamint Bözay Jenő miniszteri tanácsos és Térfly Béla miniszteri osztálytanácsos különféle bíróságokat és igazságügyi intézményeket látogattak meg és tanulmányozták a birodalmi fővárosban. Délben az igazságügy-miniszter látogatást tett Weizsäcker külügyi államtitkárnál. A délután folyamán Radocsay László igazságügy-miniszter felesége és Bözay Jenő felesége látogatást tett Potsdamban és a Berlin környékén levő marquardt kastélyban.

Délután az Adlon-szálló dísztermében a berlini Német-Magyar Társaság nevében Gladsie von Horstenaу ny. miniszter, vezérnagya, a Német-Magyar Társaság elnöke, valamint Freyberg altengernagy, a Társaság alelnöke fogadták.

Este Schlegelberger igazságügyi államtitkár a Kaiserhof-szállodában nyolcvan tiszteletes estebédet adott a magyar vendégek tiszteletére. A vacsora során Schlegelberger igazságügyi államtitkár a következő felkérészt mondta. Hangoztatta, bár minden egyes nép sajátjaival vele járnak egyes különbözőségek, mindig ugyanazok a nagy problémák sürgetik a megoldást. Ezért élénk örömmel kell üdvözölni, ha az ebben a munkában résztvevő baráti államok igazságügyének vezetői koronként találkoznak, hogy személyes megbeszélésekben foglalhassanak állást a problémák felállítására és megoldására körül. Beszéd végzetével poharát ürítette a Kormányzó Ur Öfoméltóságának egészségére, a magyar nép boldogságára és Radocsay igazságügy-miniszternek, valamint feleségének egészségére.

Radocsay László igazságügy-miniszter válaszában örömeinek adott kifejezést afelől, hogy alkalma nyílt a berlini bíróságok megtekintésére, bepillantott a jogalkotás nagyvonalú munkájába, amelyet az igazságügy-minisztérium, illetőleg annak külön vezetője és valamennyi tagja a mai sorsdöntően súlyos időkben is fáradhatatlan buzgalommal és a végső győzelembe vetett rendíthetetlen hittel végez.

A német lapok részletesen beszámolnak Radocsay László dr. igazságügy-miniszter berlini látogatásáról és kimerítően ismertetik az igazságügy-miniszter programját.

Berlin, szeptember 9. (Német TI.) Radocsay László igazságügy-miniszter hétfőn több törvényszéki intézményt látogatott meg. Így látogatást tett a kamarai törvényszéknél és néptörvényszéknél is. Végül meglátogatta a külföldi közjog és nemzetközi jogintézetet a berlini kastélyban. A további látogatások megbeszélése és berlini

német-magyar társaság által rendezett tea fogadásán kívül dr. Schlegelberger államtitkár adott fogadást a magyar vendégek tiszteletére.

Az igazságügy-miniszter kedden délután egyenred 3 órakor két és fél napos berlini tartózkodása után elutazott a birodalmi fővárosból Lipcsébe. A miniszter elutazása

ugyanolyan ünnepélyes keretek között történt, mint megérkezése Berlinbe. Az igazságügy-miniszter kedden délelőtt Berlinben és Berlin környékén a fogházakat látogatta meg. Radocsay László miniszter és kísérete nagyobb németországi körutat tesz és különböző német városokban bíróságokat és igazságügyi intézményeket tanulmányoz. Ellátogat a belgiumi és franciaországi megszállt területekre is. Szeptember 17-én, szerdán délután érkezik vissza Budapestre.

Hölgyek, urak!

A KOSTYA soffőr-iskolában

autóvezetésre

új tanfolyam kezdődik szeptember hó 15-től

Előjegyzéseket elfogad d. e. 9—11-ig, d. u. 3—5-ig Péterfia-utca 24. sz.

Kizuhant a robogó vonatból és szörnyethalt

Véber József debreceni seprűgyáros

Megdöbbenő szerencsétlenségnek lett áldozata Véber József debreceni ismert nevű és megbecsüléssel álló seprűkészítő mester. A hírek szerint a hét végén negyedmagával Budapestre utazott az egyik esti vonattal. Tekintettel arra, hogy sok munkást foglalkoztat, mivel fizeme fokozott termelésre van beállítva, ezért nyers anyag beszerzés végett egyik alkalmazottjával és két ismerősével indult el a fővárosba, s úgy számították, hogy majd maguk haza is hozzák az anyagot. A hosszú utat kedélyes hangulatban, eleven beszélgetésben töltötte el Véber József és három társa. Már egészen Pest alá érkezett a vonat, amikor Véber József felállt és a kocsiból kiment a peronra. Társai benmaradtak, sőt egészen a fővárosba érkezésig nem is mentek ki.

Amikor a vonat befutott a budapesti pályaudvarra a három debreceni férfi, aki együtt utazott a seprűgyárossal a megérkezés után arra gondolt, hogy talán a vonatban ismerőst talált Véber József és egy másik kocsiból töltötte az út utóbbi kis szakaszát és majd egy másik vasúti kocsiból fog leszállani. Hiába várták azonban percekig, majd fél óráig is, Véber József nem szállott

le sem a szomszéd kocsiból, sem valamelyik másikkól. Miután hasztalan keresték, jelentést tettek a pályaudvari rendőrségnek, amely aztán intézkedett arra vonatkozólag, hogy a közbeeső állomásokon vizsgálják meg nem szállott-e le és nem maradt-e ott véletlenül a debreceni utas. Az állomásokon sehol sem tudták Véber József, s ezután a vasúti pályatestet kutattatta át a redőrség. Így találta aztán Albertirsa határában a sínek mellett összezúzott fejű és bordákkal az eszméletlen emberre, aki nyomban beszállították a ceglédi kórházba. Itt gyors műtétet akartak végrehajtani az összetört testű debreceni seprűgyároson, azonban amikor a műtőasztalra tették és éppen az operációhoz akartak hozzáfogni, Véber József anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna, meghalt.

Halálának híre kedden terjedt el a városban és ismerősei körében s mindenütt a legnagyobb részvételt keltette. A temetéséről is történt már intézkedés. A Bartha temetkezési vállalat ma délutánra szállítja haza Ceglédre a holttestet és ezután délután hat órakor a Köztemetőben fogják felravalatozni és örök nyugalomra helyezni.

Negyvenezer pengő

értékű jószág és épület pusztult el a csökmői gyujtogatásnál

Rögtönítelő bíróság elé kerül a bosszúálló gyujtogató cseléd

Egy héttel ezelőtt, szeptember harmadikára forduló éjszakán borzalmas tüzvész pusztított Csökmői község határában lévő Cirkó pusztai uradalomban. Este tíz óra után kigyulladt egy ötven méter hosszúságú jószágistálló és a megfeszített oltási munka sem tudott belőle megszólván semmit sem megmenteni, mert az épület, a benne lévő jószágállományjal együtt a tűz martaléka-

vá vált. A csendőrség természetesen nyomban vizsgálatot indított a tűz keletkezésének tisztázása végett és huszonnégy óra leforgása alatt már tisztázta is a tűz keletkezésének körülményeit, s elfogta a tettest, aki a tüzet szándékosan okozta és ezzel negyvenezer pengős kárt tett az uradalom tulajdonosának.

A csendőrség jelentéséből, valamint a debreceni királyi ügyészsé-

gen már előzetes letartóztatásba helyezte gyujtogatónak a személyes vallomásából teljes egészében kibontakozik a borzalmas eredményű tűz eset minden mozzanata.

A tűz mint kétséget kizáróan megállapítást nyert, szeptember 2-án este 10 óra után keletkezett a Nagyvárad Székeskáptalan tulajdonát képező ugynevezett Cirkó nevű pusztán. Ilyenkor a gazdasági cselédség már nyugovóra tér, de a mindig marad valaki az istállóban, aki éjszakának idején enni és inni ad a jószágoknak és ott virraszt az istállóban. Ezen az estén

Balogh József 27 éves gazdasági cseléd

volt az éjszakai szolgálatos, s mikor este a cselédség elvonult a cselédlakásokba,

Balogh József egyedül maradt az istállóban, ahol 29 egy-két éves csikó, és 14 ökör halt azon az éjszakán.

Balogh József eddig még nem tisztázott okból este tízkor gondolt egyet és mivel dohányos ember volt a zsebéből kivett egy piros fejű masinát és — mint elmondotta — végig rántotta az istálló falán s a padlásról lecsúszó cirokszá-
rakat meggyújtotta.

A száraz cirok természetesen pillanatok alatt lángot kapott és tovább terjedt a tűz, úgyhogy öt perc múlva már az egész tetőszerkezet lobogott. A jószágok oda voltak láncolva a jászolhoz, s így a lángborotult épületből nem tudtak kimenekülni, sőt még ki sem lehetett őket szabaddítani, mert megvadultak a lángoktól és a nagy hőségben, úgyhogy az utolsóig valamennyi odaégett.

Balogh József mintegy tíz perccel azután, hogy az épületet meggyújtotta beszaladt az uradalmi tisztartóhoz, majd a tanya udvaráról kiabálva a cselédségnek is tudtára adta, hogy kigyulladt az istálló. Szinte pillanatok alatt százan is rohantak a tüzhöz és lajtokkal, vedreikkel, egyéb edényekkel oltani próbálták, de minden munka, minden fáradság hasztalan maradt. A tetőszerkezete beomlott az istállóba, a falak is tüzet fogtak, s

harminc perccel a tűz keletkezése után már csak a megszenesedett jószágok, valamint az összezsúrt épület romjai jelezték, hogy ott egy istálló tünt el alig fél óra alatt.

A tűzvizsgáló bizottság nyomban megkezdte a szemlét, amelyen megállapítást nyert, hogy

a negyvenezer pengős kár nem véletlen történt.

hanem azt feltétlen gyujtogatás eredményezte. Így a csendőrségszolgálat az akkori éjszakai szolgálatos Balogh József bérésre terelődött a gyanúja, s ez mint kiderült alaposnak is bizonyult.

Balogh József eleinte határozottan tagadta a gyujtogatásban való részvételt, amikor azonban a terhelő bizonyítékok ellene szóltak, meghunyászkodott és beismerte, hogy igenis ő gyujtotta fel az uradalmi istállót. Ezek után a megtört legény ember a csendőrség előtt, majd tegnap, kedden a debreceni királyi ügyészségen is kihallgatásakor elmondotta, hogyan gyujtotta fel az épületet. A vallomása a helyszínen nyert vizsgálati eredményeket teljes mértékben igazolta egy maradt még hátra, nevezetesen az, hogy

miért követte el borzalmas cselekményét, ami a fennálló tör-

Vígyszínház mozgó

Ma is legnagyobb magyar filmsiker:

Gyurkovics fiúk

Herczeg Ferenc regénye.

Fősz.: Turay Ida, Szilassy, Simor Erzsé, Rajnay.

30 éves érettségi találkozó a Kollégiumban

vények értelmében rendkívül bírosag hatásköre elé tartozik, s amelynek egyetlen büntetése van, a halál.

Egyelőre még csak részleteiben látszik igazolva Balogh Józsefnek a tett elkövetésére vonatkozó vallomása. Balogh ugyanis tagadja, hogy bosszúból követte volna el a gyújtogatást, de ugyanakkor meg sem tudja okolni. Az előbbi feltevés mellett szó legyéként az a körülmény, hogy Balogh Józsefnek a testvérét, aki vele együtt szolgált az uradalomban, három nappal a tüzeset előtt beszállították lopás gyanúja miatt a debreceni királyi ügyészség re, ahol őrizetbe is vették. Ez a Balogh Hermecz Mihály évek óta állt a gazdaság szolgálatában mint cseléd, s az ügyészség véleménye szerint hosszabb idő óta, ugyyszólván éveken át lopta az uradalmat, ami miatt aztán le is fogták.

Ezt az esetet maga Balogh József is szígyelte, de különösen a két ember édesanyja, aki bánatában öngyilkosságot is megkísérelt, azonban még idejében levágták a kötélről. Mármost

Balogh József azzal védekezik, hogy anyjának a szomorúsága, valamint testvérbátyjának a tette őt is annyira elkésérlítette, hogy bizonyára ennek a hatása alatt követte el szándékos tettet.

Feltevés szerint tehát bosszúból gyújtotta fel az istállót, hogy megtorolja a munkaadóján a testvérét ért leleplezést.

A debreceni királyi ügyészség a múlt nap helyszíni szemlét tartott Csökmő községben a Cirkó pusztai uradalomban, ahol az előzetes tűzvizsgálat, valamint a csendőrség megállapításával egyezően állapította meg a tényeket a királyi ügyészség, amelynek alapján már meg is indította az eljárást az őrizetbe vett Balogh József cseléd ellen, akinek az ügye mint említettük statáriális bíróság hatásköre alá esik, és a jelek szerint csakugyan a rögtönítélő bíraskodás fog előreláthatólag a jövő héten foglalkozni a gyújtogató Balogh József ügyével.

MAGYAR HOSOK

Budapest, szeptember 9. Botyond László főhadnagy repülőgévezető a szovjet hadjárat során 12 nap alatt 12 kimagaslóan eredményes repülést végzett az ellenség felett: mint vadászrepülő rajparancsnok két ellenséges város katonai célpontjainak bombázását rendkívül rossz idő járási viszonyok és igen heves légvédelmi tűz ellenére is leghatásosabban vezette. Valamennyi repülés során villámgyors elhalározásával, viléz és bátor magatartásával, kötelességét messze meghaladó módon nyújtott személyes példát alárendeltjeinek.

Önfeláldozó hőstességével lükt ki a szovjet ellen vívott harcokban Ackermann Mátyas honvéd, akit golyószórójával egyik felderítő járőrhez osztottak be. A járőrrel mélyen az ellenséges küzdővonal hátamögé nyomult előre, amikor az ellenség rendkívül alkalmas terepviszonyok között varatlanul rajtaütésszerűen megtámadta a járőrt. Ackermann honvédmár a támadás els: percében súlyosan sebesült. A hőselkü katoná mégis bevetette magát a harcba, a golyószóróval olyan pusztító tűz alá vette a rohamra indult szovjet osztagokat, hogy annak támadását megtorpanította. (MTI)

HATÓSÁGILAG IGÉNYBEVEHETŐK A NEM LAKOTT HELYSÉGEK

Budapest, szeptember 9. (MTI) A belügyminiszter rendeletet adott ki a nem lakott helyiségeknek egyes városokban való igénybeviteléről. A lakás céljára szolgáló, de nem lakott helyiségek igénybevitelét a polgármester az alábbi törvényhatóságú és megyei városokban rendelheti el: Budapest, Baja, Győr, Kozsvár, Komárom, Marosvásárhely, Miskolc, Nagyvárád, Szeged, Szabadka, Szatmárnémeti, Zombor, Balasgyarmat, Békéscsaba, Beszterce, Cegléd, Csikszentreda, Dás, Esztergom, Érsekújvár, Gyergyószentmiklós, Hajdúböszörmény, Kispeszt, Léva, Losonc, Magyarkanizsa, Maramarossziget, Mohács, Moson, Magyaróvár, Nagybánya, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Rimaszombat, Rozsnyó, Salgótarján, Sepsiszentgyörgy, Szászváros, Székelyudvarhely, Szombathely és Újpest. A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

**„Méliusz”
könyvkereskedés**

**tankönyvek,
füzetek,
iskolaszerek
közismert szaküzlete**

Telefon: 16-73

A hadbavonultak sorsa iránti érdeklődéssel csak a Vöröskereszt Egylethez lehet fordulni

Budapest, szeptember 9. Tájékoztató a hősi halottak hozzátartozói részére: A honvédelmi miniszter értesíti a Szovjet Unió elleni háborúban résztvevők és az ott hősi halált haltak hozzátartozóit, hogy a hadbavonultak sorsa iránti érdeklődésekkel a Magyar Vöröskereszt Egylethez (Budapest, VIII., Baross utca 15.), a hősi halált haltak angolkönyvezési ügyeiben pedig a honvédelmi minisztérium XXII. osztályához, (Budapest, V., Honvéd-u. 28-20.) fordulhatnak. A hősi halottak hátramaradottainak gondozása iránti kérelmet a lakhelyük szerint illetékes hadigondozó bizottságnál kell előterjeszteni, amelyek községben a járási főszolgabíró, városokban a polgármester mellett működnek.

Több óhaj felmerült azzal a kérelemmel kapcsolatban, hogy egyes

hozzátartozók hősi halottaikat hazaszállítani óhajtják. Közli a honvédelmi miniszter, hogy e kérdés megvalósításának eshetőségeit, tekintettel a szállítás körüli nehézségeire, a harmezőre kirendelt bizottságok tanulmányozzák. Ennek megtörténte után fogják az érintett hozzátartozókat a hazaszállítás esetleges lehetőségeiről külön-külön értesíteni. — Ilyen irányú előterjesztést a bizottságnak a jövőben esetleg még hozzá beérkező kérelmeket tehát nem áll módjában még elintézni. Felhívja a honvédelmi miniszter a hősi halottak hozzátartozóit, hogy a jelen tájékoztatóban foglalt kérdésekre vonatkozólag ne forduljanak a hadrakelt sereg alakulataihoz, mert azok ezekben az ügyekben nem hivatottak intézkedni.

November 30-ig marad kereskedelmi forgalomban az ezüst egy és kétpengős érme

Budapest, szeptember 9. (MTI) A 3699/1941. M. E. sz. rendelet az egy- és kétpengős érméknek alumíniumból való vérséssel kapcsolatban annak idején kimondta, hogy az egy- és kétpengős érméket a forgalomból be kell vonni. Tekintettel arra, hogy az alumínium érmék forgalomba hozása már megtörtént, a hivatalos 1941. évi szept. 10-i számban közzétett pénzügyminiszteri rendelet kimondja, hogy

az egy- és kétpengős ezüst érméket alumíniumértékre való áteserelés végett 1942. évi január 31-ig a Magyar

Bankhoz be kell szolgáltatni. Az említett határidő lejártá után az egy- és kétpengős ezüst érméket áteserelés végett nem fogadják el. A rendelet szerint azonban ettől az áteserelési határidőtől függetlenül az egy- és kétpengős ezüst érméket a magánosok csak folyó évi november hó 30-ig, az állami és egyéb közintézmények, a postahivatalok is csak ezévi december 31-ig kötelesek fizetési eszközüll elfogadni. Ezért a közönségnek érdekében áll, hogy az egy- és kétpengős ezüst érmék átesereléséről mielőbb gondoskodják.

Mától kezdődőleg kivonják a forgalomból az egy és kétpengős papírpénzt

Budapest, szeptember 9. (MTI) A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban lévő 1938 január 15-i kelettel ellátott egypengős és az 1940 július 15-i kelettel ellátott kétpengős címletű bankjegyeket 1941 szeptember 10-től kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevonásra kitűzött időtartam a m. kir. kormány hozzájárulásával 1942 március 10-ig terjed, amely időpontig a behívott bankjegyeket úgy, mint eddig fizetési-ként el kell fogadni. Ennélfogva a Magyar Nemzeti Bank főintézete,

fiókintézetei és kirendeltségei a behívott bankjegyeket ugyancsak 1942 március 10-ig fizetési-ként, vagy kicserélés végett elfogadják. Ez időpont után a behívott bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank főintézete, fiókintézetei és kirendeltségei már csak kicserélés végett fogadják el. 1945 évi március 10-ével a Magyar Nemzeti Bank beváltási kötelezettsége a fent említett bankjegyekre vonatkozólag a bank alapszabályai szerint megszűnik.

Churchill az eddigi veszteségeket mérlegelve fél a további csapásoktól

Indiának önállóságot ígért

Amszterdam, szeptember 9. (Német TI) Mint az angol hírszolgálat jelenti, Churchill keddi alsóházi beszédében Roosevelttel való találkozásával is foglalkozott. Most is kijelentette, hogy neki és az elnöknek alkalmá volt megbeszélni a háborúval összefüggő minden kérdést.

— Négy fontos pontban hoztam döntést — jelentette ki Churchill. — Először az általános elvekre és célkitűzésekre vonatkozólag, másodsor a boisevistáknak nyújtandó segítség érdekében teendő intézkedések tekintetében, harmadszor Japánnal szemben követendő politika tekintetében — itt arról volt szó, hogy lehetőleg megakadályozzunk más blikkapásokat a tavolkeleten és negyedszer techni-

kai kérdések, valamint a két ország hadseregének, haditengereszetének és légierejének főparancsnokságai között fennálló személyes kapcsolatok kérdései tekintetében.

Churchill a továbbiakban észszerűtlennek mondta a mostani helyzetben arról vitatkozni, hogyan lehetne megbirkózni azzal a sokféle problémával, amely a háború utáni megoldásra vár.

Ujól megígérte Indiának, hogy a háború utáni időkben szabad és egyenrangú társ lesz a brit birodalomban és bejelentette azt is, hogy Anglia saját kormányát szándékozik adni Burmának. Az Atlanti óceáni esatáról szövege meg-

jegyezte Churchill, hogy az Egyesült Államok óhaját az Atlanti óceán másik oldalán egyre nagyobb mértékben akadályozzák az ellenségek. Azt a lényt, hogy Anglia júliusban és augusztusban ismét nem tett közzé adatokat hajóvesztéseiről, most is azzal okolta meg, hogy nem szabad az ellenségnek „lól pontos útmutatásokat adni”.

Az angol és angol szolgálatban álló hajók elsüllyesztésének esőkkentését, ami tudvalevőleg az Atlanti óceáni hajóforgalom erős esőkkentésére vezetendő vissza, Churchill sikernek mondotta. Ova intett azonban attól, hogy azt higgyék, hogy már elmúlt a komoly veszély, mely Angliát az angol hajótervesztések következtében fenyegetik.

— A tengerügyi hivatal — mondotta — nincs abban a helyzetben, hogy szavatolja az eddigi sikereket. A háború ki-meríthetetlen a maga meglepetéseiben és meglepetések közül csak igen kevés kellemes természetű. (MTI)

Utódot keresnek Churchillnak, mert megbukott az angol egykéz rendszer

Bern, szeptember 9. A londoni felhivatalos Times feltűnést keltő cikket közöl. A lap minden komoly ok nélkül felveti Churchill utódlásának kérdését. A lap abból indul ki, hogy Churchill kezében egyesül a legfőbb vezetés és az Atlanti óceáni konferencia idején való távollétekor kiltűnt ennek hátránya. A lap sok dícsérettel halmozza el Churchillt és kiemeli egyéni tulajdonságait, azonban utal arra, hogy az ügyeknek llymódon egy kézben való összefogása bizonyos kockázattal jár. Olyan helyzet állhat elő, amelyben a döntésnek az ő személyes közreműködése nélkül nem volnának elképzelhetők. Churchillnek tehát gondoskodnia kell arról, hogy a munka ilyen esetben is tovább folyhassék. Például, ha szerencsétlenség, vagy bombatámadás miatt hirtelen eltűnne. A lap cikke feltűnést és igen nagy meglepetést keltett. (MTI)

COSTARICA NINCS TISZTÁBAN A HADIJOG SZABÁLYAIVAL

Berlin, szeptember 9. (Német TI) Costarica kormánya nemzetközi jogilag teljesen felgadhatalan indoklással nem tett eleget a német birodalmi kormány ama felszólításának, hogy zárja be a megszállt területeken lévő konzulátusait. Minthogy a nemzetközi hadijog általánosan elismert szabályai szerint a megszállt területeken a törvényes hatalom, a megszálló hatalomra száll át, a birodalmi kormány körölte Costaricával a kibővíthet hadiővezetkez tartozó területeken működő konzulátusait, hogy szüntessék be tevékenységüket. Ajánlotta neki továbbá, hogy leváltárait szolgáltatás-ként be Costarica hamburgi főkonzuljának

MIT KERES AMERIKA KÖVETE RÓMÁBAN?

Barcelona, szeptember 9. Taylor amerikai nagykövet kedden 13 órakor Barcelonából Rómába repült. (MTI.)

NÉMETORSZAG HAJLANDÓ TÖRÖKORSZÁG EGÉSZ KIVITELÉT MEGVASÁROLNI

Zürich, szeptember 9. A „Die Tat” berlini tudósítója szerint a Wilhelmstrassen határozottan állást foglalnak azokkal a külföldön elterjedt hírekkel szemben, melyek szerint Clodiusnak, a Törökországba kiküldött gazdasági szakértőnek más feladatai is volnának, mint csakis azok, melyekkel megbízták és amelyek hivatalos hatáskörébe tartoznak.

Kiegészítőleg megjegyzik, hogy Clodius évek óta folytat tárgyalásokat Ankarával és magától értetődik, hogy időnként szükségesnek látják a fontos felmerülő változások s fejlődési lehetőségek megvitatása végett érintkezésbe lépni a gazdasági társ-sal.

A „Die Tat” istanbuli jelentése szerint jólértesült gazdasági helyen azzal számolnak, hogy Németország Törökország egész kivitelét hajlandó összevásárolni.

A vármegyei tisztviselők részére drágasági pótlék megszavazását javasolja a szeptember 30-i közgyűlésnek a megyei közigazgatási bizottság

A kedden délelőtt tartott vármegyei közigazgatási bizottsági ülésen dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő a többi között foglalkozott a vármegyei, községi és megyei városi tisztviselők fizetésének kérdésével. Hangoztatta, hogy ezeknek a tisztviselőknek a javadalmazása nincsen arányban a jelenlegi árakkal. Ezért napenkénti jelenség az, hogy sokan otthagynak a vármegyei hivatalokat és jövedelmesebb állásokba mennek. Kérte Rásó István alispánt, hogy a most összeállítandó költségvetésbe vegyen fel a segélyalapra egy nagyobb összeget, amelyből legalább két hónapig drágasági segélyt

adjanak a megyei, községi és megyei városi tisztviselőknek.

A felszólalásra adott válaszában Rásó István alispán kifejtette, hogy a szeptember 30-i vármegyei közgyűlés elé egy előterjesztéssel járul, amelyben indítványozza, hogy a megyei gyakornokok bizonyos fizetési pótlékot, nevezetesen 20-30 pengőt kapjanak. Dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő indítványára pedig a többi tisztviselőkre vonatkozóan is javaslatot fog tenni a közgyűlésnek.

Rásó István alispán válaszáat egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul a közigazgatási bizottság.

A Balmazújvárosi mezőgazdasági népiskola építkezésének mielőbbi befejezését sürgette dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő a megyei közigazgatási ülésen

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Kovács Gyula államépítészeti hivatali főnök ismertette az ügyosztály augusztus havi tevékenységét. A jelentéshez dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő szót adott hozzá. Megemlékezett arról, hogy a balmazújvárosi mezőgazdasági népiskola épületének felépítéséhez a 80 ezer pengőt az általános drágulás következtében 92 ezer pengőre kellett felemelni. A munkálatok vállalatbaadása júniusban meg is történt, s akkor egy debreceni vállalkozót bíztak meg az iskola felépítésével. Kiderült azonban, hogy a munkát a vállalkozó még mindig nem kezdte meg, mert nincsen anyaga.

Eddig kétszáznegyven gyermek jelentkezett a mezőgazdasági népis-

kolába, fontos tehát, hogy minnél előbb felépüljön az iskola. Kíváncsian tartja a vállalati szerződésnek a tisztifőigazgatóval való átadását, mert félős, hogy szorgalmazás híján ebben az évben nem kerül tető alá az épület. Kérte az alispánt, hogy a jövőben csak az olyanoknak adjanak vállalatba közmunkákat, akiknek valóban van megfelelő anyaga a munka elvégzéséhez.

A felszólalásra Kovács Gyula államépítészeti hivatali főnök válaszolt. Rámutatott azokra az akadályokra, amik késleltetik a munkát. Megnyugtatóan feleltette, hogy a vállalkozók mindent elkövetnek, hogy mielőbb eleget tegyenek vállalt kötelezettségüknek.

A válasz után a közigazgatási bizottság a jelentést elfogadta.

Ismét működnek Debrecenben a besurranó tolvajok

Holló Sándor alkalmi munkás, Faiskola-utca 7. szám alatti lakos tegnap feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki egy óvatlan pillanatban besurranat lakására és onnan elemelte hosszú télikabátját.

Ugyancsak besurranó tolvaj ellen tett feljelentést a rendőrségen Barkóc István tűzoltó gépkocsivezető, Török Bálint-utca 24. szám alatti lakos. Hétfőn délelőtt míg az előszobából egy pillanatra átment a hálszobába, valaki belopódzott a la-

kasba és egy pénztárcát három pengő tartalommal, valamint egy ötven pengő értékű női karórárt elloptott onnan.

Besurranó tolvaj járt a József kir. herceg-utca 20. szám alatti házban is. Itt Juhász Mária háztartási alkalmazott retiküljét, s benne egy arany karikagyűrűt lopott el a vakmerő tolvaj.

A besurranó tolvajok kézrekerítésére a rendőrség erélyes nyomozást indított meg.

Remek műsorral jön Debrecenbe Beleznai Unger István cseretársulata

Október 10-én ünnepi előadással nyitják meg a debreceni Csokonai Színház kapuját

Mint ismeretes, a debreceni színházi évadot Beleznai Unger István cseretársulata kezdi meg. A szimpatikus és agilis színigazgató társulatának névsorát már volt módunkban közölni, s már abból is láthatta a nagyközönség, hogy Beleznai Unger István komoly felkészültséggel, Debrecen városunkba, a személye által táplált reményeket most még jobban megerősíti az a levélbeli nyilatkozat, amelyben Unger István terbebevett műsoráról nyilatkozik.

A Csokonai Színház ünnepélyes megnyitása október 10-én lesz, az Arva László királyt.

A további műsorban a klasszikus prózai darabok közül Csongor és Tündét, Peer Gynt, Szentiványi álmat, a Szókimondó asszonyságot

újítja fel. A modern prózai darabok közül részben felújításképpen, részben bemutató előadáson a következők hozzák színre: Niskauvori asszonyok, Kétezer pengős férfi, Négy asszonyt szeretek, Vitéz lélek, Márkusné, Öngyűsége ruhája. A szökekkel mindig baj van, Hatodik emelet, Süt a nap, Vasgyáros és a Budapesten ezután bemutatandó, értékes újdonságok.

Az operettek közül a következők szerepelnek műsorban: A kornevillai harangok, Boccaccio, Madarász, Eva, Paicsirta, Luxemburg grófja, Dollárkirálynő, Nagymaga, Marica grófnő, Ezüst sirály, Zsuzsi kisasszony, Lili bárónő, Három a tánc, Orlov, János vitéz.

Operett újdonságok: Lehár Guiditta-ja, Gyergyói bál, Becskerekí

Gondos Háziasszonyoknak Előrelátó Anyáknak Boldog Menyasszonyoknak Menyasszony jelölteknek Nősülendő Uraknak

Legelszörendű szükséglete a szép és izléses fehérnemű, ágynemű, asztalnemű, paplanlepedővászon, alsó-lepedő, anginett ágyneműre damasztok, asztalneműkülönlegességek, törülközők, zsebkendők, férfi kelengyék.

Menyasszonyi kelengyék

teljesen készen

Üzleti napok: Hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön.

Üzleti órák: Délelőtt 9-1. Délután 3-6.

Saját érdekében keresse fel! Zöldfa-utca 12. II.-ik lépcsőn.

Hegedűsné

Csengeri Julia

fehérnemű biz. kereskedő.

menyecske, Fülemlé, Fityfiritty, Ilyenek a férfiak, Három huszár, Bécsi gyors és az ezután bemutatandó operettek.

Színre kerül a népszínművek közül a Falurossza és a Kurucfurfang. Csemege lesz egy magyaros, eredeti operettújdonság: a Gyöngykalász. Ezekonkívül tervbevette Unger

István operaelőadások tartását is a m. kir. Operaház együttese vendégszerepeltetésével.

Beleznai Unger István egyébként szerdán este Debrecenben érkezik: hogy illetékes tényezőkkel tárgyalásokat folytasson.

Jelenleg Kaposvárott játszik tartalata nagy sikerrel.

KATZ KIVÁNCSISKODOTT...

Egy gyanusan ólálkodó pápai zsidót fogott a debreceni rendőrség

A múlt nap jelentették a debreceni Nagyvállomás környékén posztoló rendőrszemnek, hogy egy zsidó külsejű ember feltűnő gyanusan viselkedik a környéken. A felhívásra az őrszem igazoltatni akarta a zsidót, aki azonban rosszat sejtve, futni kezdett. Rövid hajszá után sikerült elfogni a nagy esomaggal száguldó zsidót és a rendőr leigazoltatta. Kiderült, hogy Katz Dávidnak hívják, pápai illetőségű és semmi elfogadható okot nem tudott felhozni,

hogy miért ólálkodik a Nagyvállomás környékén.

A történetek még gyanusabbá tették Katz Dávidot, s ezért a rendőrszem bekísérte a központi ügyeletre. Katz Dávid kihallgatása során mereven elzárkózik minden felvilágosítás elől. Arra a központi ügyeleten sem tudott kielégítő választ adni, hogy mit kíváncsiskodott és miért viselkedett gyanúsán a Nagyvállomás környékén?

Terményeit tűzkár ellen

Altalánybiztosítás keretében biztosíthatja legolcsóbban!

Megalakult a Munkásszövetség hatodik csoportja is Debrecenben

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség vasárnap délelőtt az Arpad-teri református egyházrészben tartott újabb alakulót.

Az alkalmi istentisztelet után, melyet Balla Árpád ref. lelkész, a szövetség debreceni vezetője tartott, az egyházrész előadótermében volt a népes alakuló ülés melyen Hegyaljai Kiss Géza, az egyházrész lelkipásztora mondott meleg megnyitó beszédet. Üdvözülte Uray Sándor egyházkerületi főjegyzőt s a megjelent érdeklődőket, majd átadta a szót Balla Árpádnak, a szövetség kiküldöttének, aki ismertette a Munkásszövetség munkásságát és célkitűzéseit.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség és félmillió magyar reformátust kell kovácsa akar lenni.

Két és félmillió magyar reformátust kell összeforrasztanunk a szövetség jegyében. A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség hív és vár minden dolgozó férfit és nőt, hogy folytathassa azt a munkát, amit már megkezdett s melynek Budapesten már gyümölcsei is mutatkoznak. A fővárosban már az arra rászoruló tagok részére hosszulejárati kamatmentes kölcsönöket adott. Megalapította az ingyenes jogi és orvosi tanácsadót, ami már Debrecenben is működik s most kezébe vet-

te a felnőttek kereskedelmi iskolájának ügyét is.

Balla Árpád beszéde után sor került a tisztikar megválasztására. Elnök lett Jeney Miklós, alelnök Kovács Lajos és Harsányi Imre, titkár dr. Erdel Mihály, Vidor János és Nyakas László, pénztárnok Kulcsár Ferenc, ellenőr Moesári László és Faragó István, jegyző Lókodi József, Giday Endre és Csathó Mária.

A vágasztmányi tagok megválasztása után az ülés a Himesz hangjai mellett ért véget.

Szülők figyelmébe!

Iskolai aktatáskát, kézi és háti bőrtáskát

legelőnyösebben vásárolhat

Tóthfalussynál

Piac-u. 40.

Piac-u. 16.

Csobán Endre főlevéltáros kérése az iparosokhoz és kereskedőkhöz

Az év február havában végrehajtott népszámlálás anyagából a magyar királyi Központi Statisztikai Hivatal több száz ipari és kereskedői kérdőívet hiányosnak talált. A hiány a legtöbb esetben abból áll, hogy — főként kisiparosok és kiskereskedők — az évi bruttó bevétel helyett a tiszta jövedelem összegét írták be a megfelelő rovatba. Így egyes esetekben olyan bruttó bevételek kerültek bejegyzésre, amelyek az üzemi költséget is csak csekély töredékben fedezhetik.

A számláló biztosok most 2—3 napon belül meg fognak jelenni ezekkel a lapokkal s kérni fogják a Központi Statisztikai Hivatal rendelete alapján a helyesbítést. Csobán Endre főlevéltáros, mint a népszámlálás vezetője arra kéri az érdekelt iparosokat és kereskedőket, hogy a kívánt javítást a kérdőlapra bejegyzni, illetve a szükséges adatokat a számláló biztosnak megadni sziveskedjék. Amennyiben valaki 1940. évi folyamán katonai szolgálatot teljesített s ezért vagy más ok miatt az 1940. évi bruttó bevétel a rendesnél alacsonyabb volt, beiktathatja az 1939. vagy 1938. évi bruttó bevételt, ha az rendes volt.

Hangsúlyozza a népszámlálás vezetője, hogy a statisztikai kérdőíveken bevallott adatokat sem adózási, sem más, a bevétel egyen értékeit érintő célra fel nem használhatják, sem Debrecenben, sem Budapesten, sem sehol az országban. Viszont fontos nemzeti érdek, hogy a gazdasági élet helyzetéről a Statisztikai Hivatal pontos általános képet kapjon.

Ez csak akkor érhető el, ha a bevallást mindenki minden hátsó gondolat nélkül hiven teljesíti.

Ingyenes cigányzenésztanfolyam nyílik szeptember 15-én Debrecenben

A Nemzeti Munkaközpont debreceni helyi szervezeteinek népzenei szakcsoportja felhívja azokat a szülőket, akik gyermekeiket a szakcsoport által felállított cigányzenészképző tanfolyamra — amely tanfolyam teljesen díjtalan — beírni óhajtják, szeptember 12. napjától kezdődően délelőtt 10 órától 12 óráig jelentkezzenek. A jelentkezés helye a Nemzeti Munkaközpont, Debrecen, Piac-utca 38. I. emelet.

Az érdekes mozgalom abból a célból indult, hogy biztosítsa a zenés utánpótlást és biztosítsa a zenei nevelést azoknak a szegényebb cigányzenészcsoportok gyermekei részére, akik a magas zenei díjakat különben képtelenek megfizetni. A mozgalom a cigányzenészek felsőbb zenei kiképzését is célozza s a zene utáni érdeklődő felnőttek részére is díjtalan kiképzést biztosít, így már most nagy érdeklődés nyilvánul meg az érdekes mozgalom iránt.

Sok az állategészségügyi kihágás Debrecenben

A debreceni rendőri büntetőbírószághoz augusztusban 303 közgazgatási és 1306 kihágási ügydarab érkezett. Új kihágási feljelentést 399 esetben tettek. Ezek megoszlása a következő: 135 állategészségügyi, 15 ipari munkavédelmi, 26 iparrendőri, 54 mezőgazdasági természetű, 7 mértékrendőri, 21 türendőri, 6 építészrendőri, 7 ipari kontár, 47 közegészségügyi, 64 mezőrendőri, 37 piacrendőri kihágás.

Kihágás miatt feljelentést tettek 253 férfi és 146 nő ellen. A kihágási bírók augusztus folyamán 75 ítéletet hoztak, kiadtak 86 büntetőparancsot, végrehajtott elrendeltek 54 esetben, felmentő ítéletet, megszüntető végzést hoztak 14 esetben.

A községi bíróság tevékenysége a következő volt: Új panaszt jelentettek be 26 esetben, ítéletelhozta 21, közbeszóló végzést 7, egyezség kötöttet 4, megszüntették az eljárást 6 esetben.

Sírkövek

műköből és termésköből olcsón kaphatók a DEBRECENI MŰKÖGYÁR Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. szám.

Az új liszt- és kenyérjegyek kiadása

A folyó évi szeptember hó 14-től kezdődőleg érvényes liszt és kenyérjegyek kiosztása a lakás szerint illetékes közlelmelési körzeti irodában már szeptember hó 8-án, hétfőn kezdetét veszi.

A liszt és kenyérjegyeket az irodák csakis az egyes háztartások által az igénybejelentő lapok benyújtása alkalmával kikapott és az illetékes körzeti iroda naplótételszámaival és bélyegzőjével ellátott „Szelvény” ellenében adják ki s azokért az átvételkor darabonként 10 fillér, azaz tíz fillér fizetendő. Felkérem a közönség tagjait, hogy a liszt és kenyérjegyekért fizetendő 10 fillér kiállítás díját előre készítse el, hogy a pénzváltással és visszaadással járó idővesztés — mely a kiosztás gyors lebonyolítását hátráltatja — elkerültesse.

A liszt és kenyérjegyek kiosztása a torlódások megelőzése végett a „Szelvény” sorszáma szerint a következőképpen történik:

Szeptember 8-án, hétfőn délelőtt 8—2 óráig 1—500-ig, 9-én, kedden délelőtt 8—2 óráig, délután 4—6-ig az 501—1300-ig, 10-én, szerdán délelőtt 8—2, délután 4—6 óráig 1301—2100-ig, 11-én, csütörtökön d. e. 8—2, d. u. 4—6-ig 2101—2900-ig, 12-én, pénteken d. e. 8—2, d. u. 4—6-ig 2901—3700-ig, 13-én, szombaton d. e. 8—2, d. u. 4—6-ig 3701—4500-ig,

14-én, vasárnap d. e. 8—12 óráig 4501—5000-ig, 15-én, hétfőn d. e. 8—2, d. u. 4—6-ig az 5001-en felüli sorszámú bíró „Szelvény”-ek tulajdonosai jelentkezhetnek.

A liszt és kenyérjegyek csakis a fent említett „Szelvények” beszolgáltatása ellenében adhatók ki.

A fentiek szerint megállapított jegy-kiosztási sorrend a torlódás elkerülése végett szigorúan betartandó.

A liszt és kenyérjegy az 1941. évi szeptember hó 14-től kezdődőleg érvényes.

Ez alkalommal is közlöm, hogy az 1. éven aluli gyermekek részére liszt és kenyérjegyek nem adhatók ki, hanem azok részére búzadara vásárlására jogosító jegyek fognak kiadattatni. A búzadara jegyek csakis a hatóság által kijelölendő üzletekben lesznek beválthatók. Az így kijelölendő kereskedők nevét, valamint azt hogy az egyes búzadara jegyekre mily mennyiségű búzadara szolgáltatható ki, külön hirdetményben fogom közölni.

Miután a lapok a közbeeső ünnep miatt 2 napig nem jelentek meg, így a 8-ra és 9-re hirdetett és ott megjelölt sorszámú kenyér és lisztjegy tulajdonosok jegyeik kicserélése végett szeptember 15-én jelentkezzenek. Polgármester.

MEGNYILTAK A DEBCECENI KÖZÉPISKOLÁK KAPUI

Ötezer diák isteni üsztelettel kezdte meg az új tanévet

A nyári nagyvakáció utolsó napjai is vegetáltak. Beköszöntött a szeptember, megkezdődött a munka ideje. Debrecenben, — mint már több alkalommal megírtuk, a kat. gimnázium és kereskedelmi iskola kivételével, akik hétfőn délelőtt nyitottak — az összes debreceni középiskolákban kedden volt az évnnyitó istentisztelet és ünnepély.

A református gimnázium, tanítóképző intézet és ref. polgári iskola ifjusága a Nagytemplomban gyűlt össze istentiszteletre, ahol Török Tibor tanítóképző intézeti igazgató mondott egyházi beszédet.

Hangsúlyozta, hogy ilyenkor évközeleten minden diáknak magába kell tekinteni és mérlegre kell tennie azokat a képességeket, amik benne vannak, vajjon alkalmasak lesznek-e a rájuk rótt munka elvégzésére.

— Ebben az órában, amikor új esztendő kezdődik — mondotta többek között beszédében — nézzünk bele a tükörbe, mely lelki arcunkat mutatja és nézzük meg, van-e erőnk, hogy ezt az évet végigküzdjük.

— Nektek most magatokba kell tekintetek, hogy van-e erőtok az induláshoz, mert csak a siker reményében kell és szabad indulnotok, ha bíztok, hogy indulásokkal szüleiteknek is örömet tudtok majd szerezni.

— Fontos pillanat a mai nap a tanári karnak is, mert amilyen kellemetlen és elszomorító a szülőknél a hiábavaló törekvés fiaikért, épp olyan lehangozó egy nevelőre nézve is, hogy munkája meddő és eredménytelen.

— Ha tükörbe nézzük, meg kell látnunk igazi arcunkat, mert szeretjük szépnek látni és hibáinkat pártolni. Meg kell látnod magad, az vagy-e most is, az a tett erős, munkakedvtől duzzadó ifjú, aki voltál. Ebben a tükörben, amelyet Krisztus keze tart, meg kell látnunk, hogy Krisztus keze irányítja-e életünket, vagy a sátán. Ne felejtse el, hogy Jézus mindent lát rólad és mindent tud, a szorgalmad, a lustaságod és ő segít az iskola padjaiban is, ő visz előbbre munkádban, ha elcsúszsz. Ezért a segítségért azonban hála jár.

Török Tibor magasszárnyalású beszéde után a tanítóképző intézet növendékei a Kollegium dísztermébe, a polgári iskola tanulói az Oratóriumba vonultak, a gim-

názium pedig a Nagytemplomban tartotta évnnyitó ünnepélyét.

ÉVNNYITÓ A REF. FÖGIMNÁZIUMBAN

A református főgimnázium növendékei részére dr. Kun Sándor igazgató mondott évnnyitó beszédet.

Hangsúlyozta, hogy immár a harmadik háborús iskolai évet nyitjuk meg ez év kezdetével.

— Az a háború, amely most indult, véres áldozatokat követel, de ez az áldozat nem lesz hiábavaló. Isten kemény próbára tesz bennünket, de nem hagyja el fiait.

— Nektek, gimnáziumi diákoknak is munkánnotok kell a szöb magyar jóvendőt. S ezt azzal munkáljátok a legjobban, ha megtanítjátok magatokat a fegyelmességre. Csak az tudja szolgálni a hazát, aki önmagának parancsolni képes. Be kell látni, hogy a rendnek épségben és sértetlenségben kell maradnia. Rend és fegyelem nélkül semmi fenn nem állhat, kell tehát, hogy köztetek, már az iskola padjai között kialakuljon az öntegyelem, s ezt az iskolában az engedelmességgel lehet elsajátítani. A magyar nemzetnek csak fegyelmezett emberekre és diákokra van szüksége.

Dr. Kun Sándor igazgató beszéde után Varga Zoltán intézeti tanár tartott Szechenyi születésének 150. éves évfordulója alkalmával emlékbeszédet, majd az ünnepély a Himnussal ért véget.

ÉVNNYITÓ A KATOLIKUS GIMNÁZIUMBAN

A katolikus gimnázium ifjusága hétfőn Kis Boldog Asszony napján, délelőtt 8 óra 20 perckor Vényi Santán vett részt, melyet dr. Bátori József gimnáziumi igazgató tartott. Beszédében megemlékezett arról a nagy viharról, amely a magyar nemzet felett e napokban dúl s arról a hatalmas küzdelemről, melyet a magyarság a fennmaradásért vív a kommunizmus áradatával szemben.

— Nektek, magyar diákoknak — fejezte be beszédét —, edzenetek kell magatokat a küzdelemre, hogy a magyarság rajtatok keresztül megörhessen a várva-várt szöb magyar jóvendőt.

A gimnázium növendékei ezután a nemzeti zászló előtt tisztelegtek.

FAZEKAS GIMNÁZIUMBAN

A Fazekas Mihály állami gimnázium növendékei a Kistemplomban istentiszte-

leten vettek részt, majd az intézetbe tértek vissza, ahol elvonultak a hősi emléktábla és az országzászló előtt, majd az egyes osztálytermekbe vonultak, ahol az osztályok külön-külön tartották meg évnnyitó ünnepélyüket.

GYAKORLÓ GIMNÁZIUMBAN

A Gyakorló gimnázium ifjusága kedden reggel 8 órakor istentiszteleten vett részt, utána 9 órakor az intézet udvarán dr. Jausz Béla igazgató tartott megemlékezést Szechenyi István grófról, majd a Himnusz hangjai mellett tisztelegtek a nemzeti zászló előtt.

DOCZI GIMNÁZIUM, TANITÓKÉPZŐ INTÉZET ÉS POLGÁRI

A Dóczy intézet kedden délelőtt a Kistemplomban istentiszteleten vett részt, ahol Szele Miklós Dóczy intézeti tanár hirdette az Igét. Istentisztelet után az intézet növendékei az új Dóczy udvarára vonultak, ahol Hettesheimer Ernő tanár tartott a magyar zászló jelentőségéről gondolatokban bővelkedő szép beszédet.

REF. TANITÓKÉPZŐBEN

A református tanítóképző intézet a díszteremben tartotta évnnyitó ünnepélyét, hol Török Tibor intézeti igazgató megnyitotta szavai után Kiss József intézeti tanár tartott értékes és érdekes előadást a legnagyobb magyarról, gr. Szechenyi Istvánról.

NŐI KERESKEDELMIBEN

A női kereskedelmi az intézet dísztermében rendezte meg évnnyitó ünnepélyét, ahol Versényi Klára igazgatónő intézett beszédet a növendékekhez, utána Dávid Géza, a társulat elnöke üdvözölte az egybegyűlt növendékeket és ismertette az intézet évi rendezvényeit.

REFORMÁTUS POLGÁRIBAN

A református kollégiumi polgári fiúiskola a Kollégium oratóriumában rendezte meg évnnyitó ünnepélyét, ahol Vitar Zilahi Zoltán c. igazgató tartott évnnyitó beszédet. Nagy József intézeti tanár pedig a magyar nemzeti zászló jelentőségéről és Szechenyi születésének 150 éves évfordulója alkalmából mondott értékes és érdekes beszédet.

Ötvenhat új iparendelőny adtak ki augusztusban

A debreceni iparügyi osztály augusztus hónapban 56 új iparjogosítványt adott ki, amelyek után a folyamodók 526.58 pengőt fizettek be a városi házipénztárba.

A kiadott iparjogosítványok szakmák szerint a következőképpen oszlanak meg: 1 lakatos, 4 férfiszabó, 1 szűcs, 1 szobafestő, 3 sütő, 3 kocorosa, 4 cipész, eszmadia, 2 fodrász, 1 tímár, 1 női szabó, 3 öszeres, 1 kávémérés, 1 kifőzős, 5 textilkereskedő, 2 tűzifa-észen, 2 szalics, 1 építkezési anyagkereskedő, 1 termény 2 óra, 1 hárszerész, 3 b'rcsöplés, 1 helyi szekerfúvatós, 1 álsz'atkereskedés, 1 háztartási cikkek kereskedése, 1 bőr, 2 paprika, bors, 1 toll, 1 sajt, vaj, 1 bazár, 1 optikai cikk, 1 állatkötő, 1 lacikonyha. Munkakönyvet 99 esetben adtak ki, munkakönyv ki- és bejelentést eszközölt 415 esetben. Tanoncszerződést 19 tanoncsfelvételre adtak ki, 24 esetben esz' 530-ot.

Félszázados találkozó a református Kollégiumban

Tizenhat öregdiák hódolata az ősi Alma Mater előtt

A találkozó résztvevői gyűjtést indítottak a Kollégium megsegítésére

Megható és bensőséges találkozó volt vasárnap délelőtt 12 órai kezdettel a református Kollégium Oratóriumában.

Azok az öreg diákok gyűltek össze találkozóra, akik ifjúi nagy alkalmakkal indulva, ötven esztendővel, egy félszázaddal ezelőtt, 1891-ben lettek leérettségi vizsgájukat a Kollégiumban.

Az akkor ötven főből álló csoport azonban a súlyos évtizedek folyamán számban nagyon megfogyatkozott s erre a találkozóra már csupán tizenhat vendiák tudott eljönni.

Az Oratórium ünnepi csendességű falai között az egybegyűlt öregdiákok részére Juhász László ny. ref. lelkipásztor, diáktársuk mondott emlékekben gazdag, megható istentisztelet és imát.

Rezignált hangú szép beszédben emlékezett meg az elvesztett diáktársakról, akiket elsodort tőle az élet viharának zúgó árja, a négy éves nagy világegés.

Hol vagytok ti régi játszótársak, ti régi jó pajtások? — kezdte beszédét. — Most e csendes falak közt, e csendes órában legyen emlékeknek szentelve e néhány röpke óra. Hol vagytok ti régi kedves tanárok, akik oly hosszú éveken át neveltetek s egy életre szólóan hirdettek közöttünk a tiszta életet, a boldog tudományt és vallásos életet? Hol vagytok ti szeretve áldott jó tanárok? Ti már sötétségben nyugosztok, de lelketek fénye világol.

Hosszú évtizedek, súlyos évek teltek el azóta, hogy utoljára itt találkoztunk. Azóta hány csapás ért mindannyjúnkat. Sokan elvesztették szeretteinket, kedveseinket, élettársunkat, vagy gyermekeinket. A bánatnak fekete palástja hányszor rá szállott a lelkünkre. Mégis az Isten irgalmas volt hozzánk és nem hagyott el a megpróbáltatások idején. Amikor már-már azt gondoltuk, hogy minden elveszett s a szívünkben minden remény mint gyenge kártya, vár összeomlott bennünk, ő felkarolt a kételkedő lelkünket és bizodalmat adott a további munkára, a további küzdelemre.

Mindenható Istenünk! Te, aki sok bajt éreztettél velünk, ismét és ismét felhoztál bennünket a bajból és megsegítettél. A megpróbáltatások ideje alatt minden összeomlott bennünk, de a lelkünk hite Te iránt soha.

Mi érezzük most, hogy az ötven év nagyon nagy háttér s most már a Néző hegyén állunk. Lehet, hogy még van egy pár napunk hátra, hogy végig tekinthessünk életünk felett, de ki tudja, hogy még egyszer összegyűlhetünk-e itt? Engedd hát, hogy a még hátralevő időnk az erős készséget ideje lehessen a mennyei életre. Közöld most kegyelmed azokkal a társakkal is, akik lelki, vagy testi betegség miatt nem jöhettek el hozzánk, de gondolatban ebben az órában velünk együtt imádkoznak Hozzád.

Terjeszd ki kegyelmedet erre az ősi Alma Materre is, hogy lehessen ezután is a tudomány, bölcsesség és vallásosság hirdetője és tanítója.

Ezután köszönetet mondott a Kollégium képviselőjében megjelent dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgatónak és dr. Kun Sándor gimnáziumi igazgatónak, majd a következő szavakkal fejezte be beszédét:

Mikor feljöttünk ide, erre a magaslatra, hova a világ zaja nem ér fel, hálat adunk, hogy ismét kollégiumi diákok vagyunk és maradhatunk mindig, mindhalálig.

Az egybegyűlt kis csapat élénkelte a Himnuszt, majd dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár szívvel fakadó meleg szavakat mondotta a Kollégium képviselőinek:

Amikor harminc esztendővel ezelőtt húsz éves találkozóra gyűltünk e helyen össze, szintén én mondtam beszédet. Akkor a beszéd tartalma alatt mindnyójan sirni kezdtek. Most hát nem merek beszélni az emlékek hatása alatt sem hátról, sem szeretetről, sem emlékezésről. Csak azt mondom el, mily nagy szeretettel nézünk igazgató úrra és tanártársaikra. Szeretettel nézünk azért, mert bennünk mindig a Kollégiumot látjuk.

Az egykor népes osztályból ma csak 16-an gyűltünk össze. A többiek nagyrészt már kildöltek az élek közül. A tanári karból is csupán Sulyok István kedves tanárunk, volt királyhágómelléki református püspök van csak életben.

Ez alkalmat használjuk fel arra, hogy bejelentjük és felajánljuk azon szerény gyűjtésünket, melyet szeretett Alma Materünk céljaira indítottunk. Indított gyűjtésünk eredményéről a közeli napokban fogunk beszámolni.

Dr. szentpéteri Kun Béla meleg beszéde után dr. Kállay Kálmán, a Kollégium igazgatója mondott köszönetet a szívbeli jövő szavakért: Szállanak az évek és egymás után röpülnek ki a Kollégium méhéből az ifjak. Csak akkor figyelünk fel mindig az idő mulására, amikor egy-egy kis diáksapat visszatér.

Ez az évfolyam nem beszél a hátról és szeretetről, hanem megtanúsítja azt.

Népszámlálóbiztosok figyelmébe!

Csorbán Endre főlevéltáros az 1911. évi népszámlálás vezetője újból felhívja az összes számláló biztosokat, hogy a pótlásra visszaküldött iparos és kereskedő kérdőívek átvétele végett ma, szerdán délután 5 órakor a városkúria közgyűlési termében jelenjenek meg. Névre szóló felhívást a Központi Iroda nem bocsátott és nem bocsát ki. A meg nem jelenő számláló biztosok lapjait az ő költségükre másokkal fogja kijavíttatni a Központi Iroda.

A hiányok legfőképpen amiatt kelet-

keztek, hogy a kisiparosok és kiskereskedők egy része a bruttó bevétel helyett a tiszta jövedelmet vallotta be a statisztikai kérdőívben. A két fogalom különbségére az érdekelteket a javítás alkalmával nyomatékosan figyelmeztetni kell.

Magukon a kérdőíveken a Központi Statisztikai Hivatalnak bizonyos jelzései vannak. Ezek a kérdőív elkallódása esetén nem volna pótolhatók. A legnagyobb óvatosságra hívja fel tehát a népszámláló biztosokat a Központi Iroda vezetője a lapok kezelésében.

Hajdu vármegyében megszűntek a kenyérgondok

A liszt és kenyérellátás biztosítására Lossonczy István főispán, közellátási kormánybiztos a legnagyobb és legmegnyugtatóbb intézkedéseket foganatosította — Az állatfejadag megállapítását kéri a megyei közigazgatási bizottság

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága kedden reggel 9 órai kezdettel tartotta szokásos havi ülését a vármegyeháza alispáni termében. Az ülésen a szabadságon levő Lossonczy István főispán helyett Rásó István alispán elnökölt. Rásó István alispán megnyitotta szavai után dr. Jóna Mátyás főjegyző ismertette az augusztus havi alispáni jelentést.

Ebből kiténik, hogy az aratási és cséplési munkálatok után a vármegyében megszűntek a kenyérgondok.

Utal az alispáni jelentés arra a megírt látogatásra, amelynek során a Kormányzó Úr Öfömméltósága megindította Hajdúnánáson a Felső-tiszai hajózható öntözőcsatorna építési munkálatait.

A vármegye illetékes szervei az elmúlt hónapban is mindent megtettek a közellátás biztosítására. Munkájuk folytán a cukor és petróleumellátásban akadály nincsen. A lisztellátás érdekében Lossonczy István főispán közellátási kormánybiztos a legnagyobb és legmegnyugtatóbb intézkedéseket tette, minek következtében ezen a téren semmi fenakadás nem lesz. Nemi hiányosságok csupán a zsír és szalonnaellátásban mutatkoznak. Ezeket is sikerült

azonban — a kilátások szerint — a legminimálisabbra csökkenteni.

Említést tesz a jelentés arról, hogy a belvízkárosultak megsegítésére a belügyminiszter 260 ezer pengőt kamatmentes kölcsönre, 20 ezer pengőt pedig segélyre utalt ki Hajdu vármegyének. Rásó István alispán ezekből megfelelő összeget az árvíz-károk folytán kilakoltítottaknak jutató házhelyek biztosítására jelt ki. Vámospécsen már megvásárolták a házhelyeket, míg Tiszacségen most folynak ezzel kapcsolatban tárgyalások a Legeltetési Társulattal.

Rásó István alispán megállapítja jelentésében, hogy szükségesnek mutatkozik a bőrellátás tekintetében Hajdu megye és Debrecen városa elkülönítése. Ennek érdekében előterjesztéssel él a közellátási miniszterhez, s ugyanekkor kéri a kontingens felelősségét is.

Az alispáni jelentéshez Ludány Miklós felsőházi tag szövelt elsőnek hozzá. A sertéshízlalás érdekében felirattal kíván fordulni illetékes miniszterhez az állatállomány takarmányfejadagjának megállapításáért. Dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő örömet fejezte ki, amiért

Az 1890-91-ben végzett évfolyom elment az egyházi állami és társadalmi életbe a magyar jövő névtelen katonájának.

E közé az évfolyam diákjai közé tartozott az is, akinek a neve a haza első emberének nevét viseli, Horthy Szabolcs, a Kormányzó Úr testvéröccse, aki a világháború kitörésekor mint huszár főhadnagy hősihalált halt.

Legyen Isten áldása a felajánlott adományon, hogy annak gyümölcséből új csapat indulhasson Isten dicsőségére.

Az öregdiákok ezután megtekintették a Kollégium nevezetes helyeit, majd átvonultak az Arany Bikába, ahol közös ebédet vettek részt.

A megjelent öregdiákok névsora a következő: Bakóczy Endre lelkipásztor (Hajdúböszörmény), dr. Bátorhy Sándor főorvos (Debrecen), dr. Benjámin Jenő ügyvéd (Bicske), Hegedűs Jenő ügyvéd (Debrecen), Horváth József ny. pénzügyi titkár (Debrecen), Juhász László ny. lelkipásztor (Debrecen), Kasza Pál ny. MÁV felügyelő (Balatonfüred), Kazinczy Béla nyug. kir. járásbíró elnök (Abádszalók), Kerekes Zsigmond ny. vármegyei főjegyző (Szatmár), Kovácsy Kálmán nyug. min. tanácsos (Debrecen), Kiss Lajos ny. városi leltárbiztos (Debrecen), dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár (Debrecen), Sinay Miklós (Debrecen) dr. Szende Sándor ügyvéd (Budapest), Valódy Mátyás nyug. lelkipásztor (Debrecen) és Veres Gyula igazgató-tanító (Debrecen).

A tanári kar egyetlen élő tagja, Sulyok István volt királyhágómelléki püspök öreg korára tekintettel nem vehetett részt a találkozóon és így levélben mentette ki magát.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

a vármegye lakosságának kenyérellátása megnyugtató mértékben rendeztetett.

A felszólalásokra Rásó István alispán válaszolt. Hangoztatta, hogy biztosra veszi, miszerint Lossonczy István főispán, kormánybiztos lépéseket tett a takarmánybiztosítás érdekében. Megnyugtatóan közölte, hogy az árpa szempontjából Hajdu vármegye passzív vármegye, vagyis itt nem fognak árpat igénybe venni. Ludány Miklós indítványára a közgazgatási bizottság felir a közellátási kormánybiztoshoz az állat-takarmány fejadagjának megállapítása céljából.

A közigazgatási bizottság ezután egyhangúan elfogadta az alispáni jelentést.

Pompás kézimunka kiállítás a „Turul”-ban

A Turul Szövetség debreceni szervezőinek ATTILA BE kebelében megalakult vitéz jakfai Gömbös Gyula törzse, mely megalakulása óta igen tevékeny munkát fejt ki Debrecenben — vasárnap és hétfőn, azaz a kettős ünnep alkalmával — nagyszabású kézimunkakiállítást rendezett a Piacutcai Turul-vár termében. Az ünnepélyes megnyitás vasárnap délelőtt 9 órakor volt, amely alkalomkor dr. váradai Borsay Miklós kerületi vezér és Kovács Tibor törzsfő jelenlétében Moesary Gizella méltatta a szövetség nagyfontosságú és nemzetépítő munkáját. Az izlésesen feldiszipált kiállítási asztalokon különféle varrottas és horgolt kézimunkák, diványpárnák, asztalterítők, goblein-képek hirdették a törzs lelkes tagjainak buzgó munkáját és ügyességét.

A két napos kiállításnak oly nagy sikere volt, hogy közkívánatra a hó 16-ig meghosszabbították.

Javult Hajdu vármegye állategészségügyi állapota

Dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi főtanácsos jelentése szerint Hajdu megyében augusztus hónapban jó volt az állategészségügyi állapot. A ragadós állatbetegségek közül fellépett a lépfene Hajdúdorogon, Tiszacségen, a sercegő üszök Hajdúszovátón, Hajdúszoboszlón, az állatrühösség Hajdúsámsonban, Tiszacségen, a sertésorbánc Földesen és Kabán. Megszűnt a lépfene Földesen és Tiszacségen, a ragadós szájszáj és körömfájás, valamint az állatrühösség Nádudvaron, a sertéspestis Kabán, a sertésorbánc Tiszacségen.

Az elmúlt hónapban vasúton elszállítottak 66 lovat, 1 csikót, 136 két éven felüli és 48 két éven aluli szarvasmarhát, 52 borjút, 326 juhót, 70 bányát, 275 hizott sertést, 62 malacot. Gépkocsin vittek ki a megyéből 5 szarvasmarhát, 37 borjút, 137 hizott sertést.

Az állatforgalom lóban és hizott sertésben csökkent, szarvasmarhában és juhban emelkedett.

PIAC 26. GAMBRIUS ISKOLATÓSKÁT

Gyászrovat

Nagy Gergelyné temetése ma délután a Köztemető négyes ravatalozójából a Köztársaság gyászszertartással. Lakás: Károlyi Fehértói vállalata rendezi.

Egri Gyuláné temetése csütörtök délután lesz. Püspökladányba szállítva az ottani sírkertben református gyászszertartással. Fehértói vállalata rendezi.

Polgár Kovács Ferenc gazdálkodó 73 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bellegelő 223. Temetését Gebauer cég rendezi.

Zámbo Lajos 26 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemetőben. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Váradi Aranka 6 hónapos korában meghalt. Temetése szerdán d. u. 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből a kat. szertartással. Lakás: Emerich-utca 22. Pusztai temetkezési intézet.

Véber József 53 éves korában Cegléden elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz Ceglédről való hazaszállítás után a Köztemető ravatalozójából. A temetést és szállítást Bartha temetkezési vállalata végzi.

Dühögő ózbak vérengzése. Pár napja véresen szürt sebekkel, eszméletlenül szállították a gyulai közpórházba Fogarassi János sarkadi földművest. — Eszméletlen állapota miatt nem tudták kihaláltatni, így csak annyi volt megállapítható, hogy a földművest a kukoricaföldje közelében, a nyomok szerint nagy ártalomban és valószínűleg törrel szurkálták össze. A tettest azonban nem sikerült előkeríteni. Csak akkor derült fény az érdekes ügyre, amikor a földműves magához tért és kihallgatható lett. Elmondta, hogy kapával a válna érkezett kukoricaföldjére, amikor egy felbőszült ózbak rontott neki, éles szarvával a combját felhasította és össze-vissza döfködte.

Iskolakönyvek újonnan vagy használtan, tanszerek előírással fizethetők Antalffy könyvkereskedésben.

Debreceni illtóségi és állampolgársági ügyek. Illtóségi ügyvel kapcsolatban az elmúlt hónapban 480 illtóségi és állampolgársági ügydarab érkezett az ügyosztályhoz. Községi kötelekbe 29 ügyintézés volt fel. A községi illtóségi elismerésével kapcsolatban a múlt hónapban 280 pengő folyt be a városi házipénztárhoz. Állampolgársági esküt tett a városi hatóság előtt 4 visszahonosított gyűjtemény.

Vattay Margit tánciskolájában szeptember 18-án gyermekek részére (14 évtől) ritmikus táncanfolyam kezdődik.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

Az Olasz Kulturintézet új nyelvtanfolyamát a hallgatók száma a jelek szerint minden eddigi felül fog múlni. Napról napra jelennek meg az Intézetben a debreceni társadalom minden rétegéből, fiatalok és öregek, tanárok és tanítványok, szülők és gyermekek, hogy bejelentésük részvételüket abban a munkában, amelyet az Intézet ebben az évben is a régi gondossággal, de még nagyobb áldozatkésztséggel tovább folytat. Örömmel tölti el ez a nagy érdeklődés mind az Intézet igazgatóságát, mind pedig azt a széles társadalmi réteget, amely már eddig is hű barátja volt az olasz géniuszoknak, mert azt mutatja ez az érdeklődés, hogy az a barát, amely oly kedves nekünk, az olasz magyar barátság, mind mélyebb és mélyebb gyökereket ver. Az Intézet örömmel tárja kapuit minden magyar számára, aki meg akar ismerkedni a baráti olasz nemzet gyönyörű dallamos nyelvével és évezredek kulturájával. A beiratások állandóan folynak. Tandíj egyáltalán nincs. Csupán a kezdőknek kell 2. a haladóknak pedig 4 pengő beiratási díjat fizetniük. Beiratkozni lehet minden nap szept. 15-ig délelőtt 11-től 1-ig, szeptember 15-től délelőtt 11-től 1-ig, délután 5-től 7-ig, az Olasz Kulturintézetben. Hatvan-utca 2. I. em. Telefon: 12-04.

Szegeden kommunista bűnpert tárgyal a rögtönítélő bíróság

Szeged, szeptember 9. A zombori csendőrség nemrégiben kommunista szervezkedést leplezett le és több embert őrizetbe vett. A nyomozás megállapította, hogy a szervezkedés vezetője Kiss Ernő 32 éves zombori kártyosfogó volt, akit négy társával, Domán Jánossal, Partetics Jánossal, Szabó Mihállyal és Nagy Istvánnal együtt az állami és társadalmi rend erőszakos fellépésére irányuló tevékenység miatt a szegedi ügyészség fogházába szállítottak.

A gyanúsítottak kihallgatása után az ügyészség a rögtönítélő bíróság összehívására tett indítványt, amely kedden délelőtt tíz órakor összeült és megkezdte az ügy tárgyalását. A gyanúsítottak még a jugoszláv megszállás alatt kezdtek meg a szervezkedést s most újból felvették a kapcsolatot. A nyomozás adatai szerint különböző cselekményekre, így rombolásokra is szövetkeztek, amelyek végrehajtását

azonban a csendőrség, illetve rendőrség ébersége megakadályozta.

Elsőnek Kiss Ernőt, a szervezkedés vezetőjét hallgatta ki a bíróság, aki tagadta, hogy bármiben kommunista, vagy egyéb szervezkedésben részt vett volna. Szabó Mihály elmondta, hogy Kiss Ernő volt az, aki tanácsokkal látta el őket, hogy úgy kell felgyújtani a búzakeresztet, hogy petróleumba mártott köccsomót kell a gabona közelében elhelyezni.

A szembesítésnél Kiss Ernő megmaradt amellett, hogy nem követett el semmit, sőt azt is tagadta, mintha Szabó Mihályt ismerne. Szabó Mihály szintén megmaradt eredeti vallomása mellett. Ezután a tárgyalást félbeszakították és 4 órakor folytatták. Az ítélet kihirdetése szerdára várható. A keddi napon egyébként Szegedre érkezett az állami ítéletvégrehajtó is, hogy az esetleges halálos ítélet kihirdetése után két órával az ítéletet végrehajtsa. (MTI.)

NŐISZABO MESTERKEPZŐ TANFOLYAM A VÁROSI NŐIPARISKOLÁBAN

Az iparügyi miniszter rendelete értelmében a városi nőipariskolában október 1-től kezdődőleg a nőiszabók részére mesterképző ipari tanfolyam nyílik meg. A tanfolyamra felvehető nőipariskolát végzetek és olyan női szabósegédek, kiknek másfélévi szakbavagó gyakorlatuk van. A tanfolyam tartama három hónap, amelynek elvégzése után a résztvevők mestervizsgát tesznek és a nőiszabó ipar gyakorlására mesterlevelet nyernek.

Az érdeklődőknek részletes felvilágosítást ad mindennap 12-1 óra között a városi nőipariskola igazgatósága (Burgondia-utca 1. szám). Jelentkezni lehet bezárólag szeptember 20-ig.

METEOR MOZGÓ MŰSORA:
Ma utoljára 5, 7, 9 órakor!
„NOTRE DAMEI TORONYOR”
Holnap: „Broadway Melody”
Fény, pompa, ragyogás!

Bartalis tánciskolájában 16-án este táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalislól tanul.

Garai tánciskolájában (Varga-utca 42.) ma összejön. Szeptember 11-én táncanfolyam kezdődik.

Új gyorsíró, gépiró tanfolyam kezdődik Naményi Zoltán gyorsíró-, gépiróiskolában szeptember elején. Batthyány-utca 1. sz. Vidékieknek vasútkedvezmény. Államvizsga, állásbajánlás.

Nádárverés. Ertesítem az érdeklődőket, hogy az 1939-40. és az 1940-41. évek telén a Kőszültszegen kitermelt és a várost illető kb. 18.650 kőve, valamint a Székgáton kitermelt kb. 700 kőve nád eladására szeptember hó 11-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor a városháza gazdasági ügyosztályá felémelt 22. sz. szobájában nyilvános árverést fog tartani. Közlebbi feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

Debrecen város zeneiskolájában a beiratkozások folynak. Beiratkozni lehet az összes fő- és mellékintézményekben. Felvételi vizsgák: szeptember 11 és 12-én délután 3-6-ig. A tanítás szeptember hó 13-án délután 3 órakor kezdődik. Bővebb felvilágosítás nyerhető a zeneiskola titkári hivatalában naponta délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig. Vár-utca 1. Telefon: 23-96.

Meghalt Szombathy István karcagi lelképásztor. Szombathy István karcagi lelképásztor 64 éves korában, lelkészi működésének 38-ik évében szeptember hó 7-én elhunyt. Temetése 9-én, kedden délután volt Karcagon. A közszertartásban álló lelképásztor elhunytával nemcsak családját, de a város lakosságát is nagy veszteség érte, mert benne melegen érző nemesszívű irányítóját veszítette el.

Hirdetmény. Ertesítjük a t. Utazóközönséget, hogy szeptember 10-étől, szerdától kezdve további intézkedésig a csapóútcán vonalon a Köztemetőig a közvellen járatokat 18 óra 52 percig tartjuk fenn. Az utolsó kocsit tehát a Köztemető főbejáratától 18 óra 52 perccel, a Köztemető Kassa-út felőli kapuja előtti megállóhelytől pedig 18 óra 56 perccel fog indulni. A Debreceni Helyi Vasút Üzletigazgatósága.

Elsötétítés ma: 19.10 órától

Budapest, szeptember 9. Az ország keleti részén 10-én 19 óra 10 perccor kell elsötétíteni, amely 5 óra 25 percig tart.

Az osztálysorsjáték huzása

10.000 pengő nyert:	14223
5000 pengő nyert:	5382
4000 pengő nyertek:	5872 25876 90635
3000 pengő nyert:	80021
2000 pengő nyertek:	9618 61654
1000 pengő nyertek:	2729 9137 29404 31561 54441
800 pengő nyertek:	1795 13457 20130 46480 69750 74373
600 pengő nyertek:	17407 18730 42591 51656 65023 80530 89429 91247
500 pengő nyertek:	10755 16500 18514 23907 25129 35109 46073 48380 55169 60274 62360 62605 73011 76899 78608
300 pengő nyertek:	875 4982 5372 7785 12562 13719 23510 27668 28628 29722 30844 31119 34183 36971 40649 40881 41855 42291 43388 44482 44792 55744 45747 46089 46628 46810 54633 56291 56904 57852 60892 62092 62108 65823 67810 72847 76104 76135 76146 77429 77429 78637 78967 79302 81838 83644 88123 88690 90324 91893

Angol tengerészeti attasé Portugáliában. Lisszabonból jelentik: A lapok kiemelik, hogy Owen lisszaboni angol tengerészeti attasé meglátogatja a kis délportugáliai kikötőket. Hétfőn az angol konzul kíséretében meglátogatta a spanyol határon fekvő Villa de Santo Antonio kikötőt, ahonnan tovább folytatta útját. (MTI.)

Horvátországban is tilos a tisztalíztól való kenyérsütés. Zágrábból jelentik: Horvátországban a kenyér árát kg-ként 4.50 kunáról 5.50 kunára emeltek fel. Egyidejűleg megtiltották a tiszta búzalisztból készült kenyér sütését. A tiszta búzalisztból készült kenyér ezenkívül csak külön engedélyre lesz kapható.

Flaink pilóták képzésére áldozunk két fillért: Kérjünk repülőbélyeget.

Két millió pengő kárt okozott Kolozs megyében az árvíz. Kolozsvárról jelentik: Kolozs vármegye területén a közelmúltban okozott árvíz kárt összesen 375 ezer pengő, 250 ezer pengő a törvényhatóság kára, a többi az államé. A magánosok kárt még nem becsülték fel. A megye és a város együttes kára hozzávetőleges becsülés szerint 1.800.000—2 millió pengő. — Szeptember 11-én a Baross Szövetség Női Táborá gyűjtést rendez Kolozsváron az árvíz károsultak javára. (MTI.)

Helyre állították a kassai telefonközpontot, melyet a szovjet orvul meglátott. Kassáról jelentik: A június 26-án Kassát ért légitámadás következtében a kassai távbeszélő központ, mint ismeretes, üzemképtelenné vált. Az azonnal megindult helyreállítási munkálatok befejezése után a posta a kassai automata központot újra átadta az általános helyi és távolsági forgalomnak és szeptember 9-ével a kassai távbeszélő központ valamennyi állomását üzembe helyezte. (MTI.)

Évnyitó a társulati kereskedelmi középiskolában

A társulati kereskedelmi középiskola hétfőn délelőtt 10 órakor tartotta ünnepélyes évnyitóját, bár még szorgos munkások dolgoznak az iskolaépület külső tatarozásán.

Az iskola fenntartó Kereskedő Társulat a társulati székház után tetemes költséggel teljesen rendbehozatta az iskolaépületet, a munkálatok rövidesen befejeződnek s a hatalmas iskolaépülettől megszépülve várja az iskolai év új munkájára az iskolába sereglett öt és félszáz fiú- és leánytanulókat.

A fiúiskola évnyitó ünnepélye az újonnan renovált gyönyörű díszteremben zajlott le. Demény Géza igazgató évnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az iskolákra mindig nagy és szent hivatal vár, de ma súlyosabb lett kötelességük: jobb, emberibb, nemesebb világot, jövőre nemzedékek hitét, meggyőződését kell újjáépíteniük.

Nemesen érző, ideális gondolkosú, istenfélő, hazaszerető, becsületes, kötelességtudó, a nagy eszmék iránt önfeláldozásig fogékony lelkekre, jellemes emberekre van szüksége a hazának és a társadalomnak — mondotta — A magyar ifjúságnak aránytalanul nagy része törekszik még mindig gimnáziumba, majd közhiatalba. Az új idők követelményei pedig a gazdasági gyakorlati pályákra hívják az ifjúságot. Magyar családok tehetséges fiaikat kereskedelmi hivatásra neveltesék, ez a magyarság sorskérdése. Bátor, kezdeményező, szabad pályára vágó egyéniségekre van szükségünk, akik az élet hontakozó tavaszán ne a nyugdíjra, hanem a munkára gondoljanak, akikben van bátorság önállóan elindulni és keltő munkásság a cértárársában, ha kell, a százszor újrakezdésben.

A hétfői évnyitó után kezdődött a társulati kereskedelmi középiskolában már meg is kezdődtek a rendes előadások.

MOZI

CHIKAGO GRÓFJA. (Az Apolló filmszínház bemutató műsora.) Eredeti és témájánál fogva egészen érdekes darabot mutatott be hétfőn délután az Apolló filmszínház. „Chicago grófja” története egy hatalmas chicagói szeszfinomító gyárban kezdődik, ahol minden sarokban a fényűzés és a pompa uralkodik és Angliában végződik, a tradíciók hazájában — halálos ítélettel. Robert Montgomery, a gazdag kiállítású darab főszereplője finom humorával és megrögzött amerikai modorával nagyban elősegíti a darab általános nagy sikerét. A darabot pompás kísérő műsor és időszerű híradó előzi meg.

SPORT

LABDARUGÁS
A DVSC FŐLENYES GYŐZELME
KOLOZSVÁRON

DVSC—KEAC 7:1 (4:1)
A DVSC vasárnap délután nagyszámú nézőközönség előtt mérkőzött a kolozsvári KEAC-csapattal Kolozsváron. A két csapat Winkler játékevezető sápijére a vetkező összeállításban futott ki a kolozsvári pályára:

DVSC: Keskeny — Réti, B. Nagy — Grosz, Gere, Csokai — Szilárd, Berecz, Sidlik, Tisza, Kristóf.

KEAC: Moldovány — Régnér, István — Tombori, Szerémi, Török — Juhász, Hollai, Csonka dr., Kirinyi, Kürti.

A mérkőzés kezdetén heves küzdelem indult meg a két csapat között s a kolozsváriak többszöri támadásával a 3. percben a KEAC szerzi meg a vezetést Kürti révén. Nem sokáig tartott azonban a kolozsváriak öröme, mert még az első félidőben, válaszként a debreceni csapat négy góllal, Sidlik ügyessége folytán csak hamar háromszor egymásután repül a labda a KEAC kapujába, majd Berecz küldte a negyedik bombát 11-esből. Az első félidőben tehát a DVSC 4:1 arányban vezet a kolozsvári csapat ellen.

A szünet után ismét kemény harc bontakozik ki a két csapat között, azonban a kolozsváriak minden erőfeszítése hibaválóan bizonyult, mert Tisza két 15-vésével és Sidlik bombájával véglegesen megszerezték a győzelmet a KEAC csapata felett. A bajnoki mérkőzés tehát 7:1 arányban dőlt el a debreceniek javára. A DVSC csapatában jó volt még B. Nagy, Orosz, Gere, Szilárd, Régnér és Szerémi.

A vasárnapi NB I eredmények: Szolnok—Ferencváros 2:1 (1:1), Újpest—Szegedi VSE 4:0 (2:0), Szeged—DIMAVAG 3:1 (1:0), Nagyvárad—Gamma 3:2 (1:1), WMFC—MAVAG 4:1 (1:1), Újvidék—Kolozsvár 1:0 (1:0), SalBTC—Kispest 3:1 (2:0), Elektromos—Lampart 6:1 (3:0).

Az NB II eredményei: Kassai AC—SSE 3:1, B. Vasutas—Losonci AFC 3:1, Percési TK—Kassai Rákóczi 6:1, Testvérség—BLK 4:1, Vasas—Hungária 2:0, SK Russj—Ord 5:3, BESZKART—MVSC 2:2, SFAC—Haladás 5:0, Szabadkai VAK—Sport 7:0, ESE—Pécsi DVAC 3:0, Bezdáni SE—Ujverbázi CSE 6:5, Szombathelyi FC—Soproni VSC 6:2, Tokodi USC—PTSC 3:1, Győri ETO—Zentai AK 5:0, Ganz TE—Dunakeszi Magyarország 1:1, Zugló—Szatmárnémeti SE 4:0, Marosvásárhelyi SE—Nagybányai SE 5:0, Kolozsvári MAV—Postás 6:4, Debreceni VSC—Kolozsvári EAC 7:1, Törökvs—Nyíregyházi TVE 7:0, GSE—Nagyvárad Törökvs 5:0.

Horvátország—Szlovákia válogatott labdarúgómérkőzés volt vasárnap Pozsonyban. A mérkőzés 1:1 (0:0) arányban döntetlenül végződött.

Az NB II mostani állása:

1. Marosvásárh. SE	3	3	—	15:3	6
2. Debreceni VSC	3	3	—	17:4	6
3. Kolozsvári MAV	3	3	—	14:8	6
4. Z. Danuvia	3	2	1	9:4	5
5. D. Magyarország	3	2	1	8:5	5
6. Törökvs	3	2	—	15:6	4
7. Nagybányai SE	3	1	1	11:10	3
8. Postás	3	1	1	11:10	3
9. Goldberger SE	3	1	—	2:8	2
10. Ganz TE	3	—	2	1:4	2
11.12. NYTVE	3	—	—	3:5:16	—
11-12. Kolozsv. EAC	3	—	—	3:5:16	—
13. Szatmárn. SE	3	—	—	3:3:17	—
14. N. Törökvs	3	—	—	3:2:14	—

DVSC II—Bihari Turul mérkőzés eredménye 3:1 (3:0). Vezető: Erdélyi.

Vasárnap kezdődik Debrecenben az ifjúsági bajnokság. Az első fordulóban játszott a DTE—DEAC, a Nyilastelep—DVSC és a DMTE—Egyetértés.

ATLETIKA

Nagyszerűen szerepeltek a tihanyi motorerőpárversenyen a Mátra motorerőpárk. A körverseny során a 100 km kategóriában dr. Zsótér (Mátra), a 125 km-es csoportban Vágai (Mátra) győzött a Budapest—Keszthely—Balatonfüred 260 km-es versenyben, amelyben kis hengerűrtartalmú gépek vettek részt, dr. Zsótér győzött Mátra gépén. Mindhárom futamban a második helyen is Mátra végzett.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

Ma csökkent a gabonaföldzsde magpiacának forgalma. Különböző heremagvakban, szeszös búkkönyben és mustármagban volt mérsékeltbb üzlet a hivatalos áron.

Kötések: Lóhere 100 mázsa német norma 288, Budapest, Fehérhere 50 mázsa 90 százalékos 320, 25 mázsa 90 százalékos 320, ab feladóállomás. Biborhere 50 mázsa 96 százalékos 150, ab feladóállomás. Mustármag 6 mázsa minta szerint 130, 30 mázsa 160, 40 mázsa 160, ab feladóállomás.

HIDIVASÁRI ÁLLATJELENTÉS:

Felhajtás szarvasmarha 1515 drb., eladás 934 drb. Felhajtás ló 225, eladás 127. Felhajtás juh 2174, eladás 1017 drb. Árak elősúly-kg: vágómarha jóminőségű 110—130, közepes 90—110, silány 75—95, hén 500—950 P, vágólo 90—255, silány

APRÓHIRDETÉSEK

Háztartási alkalmazott

Tisztesseges bejáróné felvétetik délelőtti órákra. Korponay-utca 8. 1638

Állást kereső nők

Felvidéki leány keresztény uri házhoz elmenne szobalánynak — hosszú bizonyítvánnyal. Cim a kiadóba. 1637

Bútorozott szoba

Két ablakos parkettes, külön előszob

bás utcai szoba bútorral vagy bútor nélkül kiadó, Péterfia 14. sz. alatt. 89

Betöltendő állás férfiaknak

Szerényigényű jól öltözött idősebb megbízható embernek téli, nyári minden napszámosi állást biztosítok. szobai, külső és küldönci munkát pedánsan elvégzőnek. Kaucióval, garanciával reendekző jelentkezzen korán reggel: Zöldfa-u. 12. II-ik lépcsőn. 1649

Állást kereső férfiak

Vidéki bank volt cég-főkönyvelője, öskeresztény, 45 éves, évtizedes bank, termény-és áruüzleti gyakorlattal, elismert adminisztrátor, mérlegképes könyvelő, aki jelenleg előkelő fővárosi bank érdekelttségi gabonacégnél tölt be bizalmi állást, egyetemi városa állást-változtatna. Megkeresést „október 1” jellegre kiadóba kér. 1647

130, tinó, 6kör 100—130 fillér, fejős teborjú 125—145, növendék marha 100—igásló 125—255, közepes igásló 260—650, jó igásló 600—950, kocsiló 1000 és felül. Az irányzat élénk.

Heti állatvásár. Felhajtás soványserstés 400 drb., eladás 78 drb. Arak: sovány koca 156, süldő 190 fillér, választott malac páronként 60—80 P. Az irányzat: lanyha.

AZ ÉRELMESZESÉDES ES A SZIVBETEGSÉGEK LEGYŐZÉSÉT TÜZTE KI CELJÁUL

Hasenföld prof. „Hogyan védjük meg szívünk épségét?” című most megjelent műve. Bodon prof. „Hogyan éljen a szívbeteg ember?” című közismert műve szintén érdekes tanácsadó mindazok számára, akik a betegségtől szervezetüket megóvni kívánják. (Ára 2.60 P) Bucsányi ö. tanácsos „Az érlelmeszedés természetes megelőzése és gyógyítása” című új könyve méltóan sorakozik fenti, a szívbetegségek és érlelmeszedés megelőzését és gyógyítását tárgyaló művekhez. Ára 1.50 P. Kapható:

DEBRECENI UJSAG—HAJDUFOLD

kiadóváltalában

Ferenc József-út 16. Telef. 21-90.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

A Városi Takarékszövetkezet Rt. zálogházában 1940 szeptember hó és 1941. év január hóban elzálogosított, illetve 1941. év június és július hónap lejárt 19371 számtól 20945 számig, 1 számtól 1893 számig arany, 27869 számtól 30291 számig, 1 számtól 2537 számig, egyéb ingó, továbbá 2785, 26638, 18960 11955, 19189 zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltottak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1941 szeptember 25-én délután a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az ezidőszerint árverésre kerülő tárgyak részlete az intézet helyiségében megtekinthető.

Hosszabbítások az árverés elől legalább két nappal eszközölendő.

Debrecen, 1941 szeptember 9.

Az igazgatóság.

Pk. 12364—936.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank végrehajtó javára (képv. dr. Markovits Elemér ügyvéd) 646.42 + 42 pengő követelése és jár. erejéig 1941. évi szeptember hó 13. napján délután fél 12 órakor Sárreudvari községben adás lakásán és tanványán a beretvőnyifalui 12634—936 és 180—940. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1003 pengő becsértékű alábbi ingóságok: bútorok, gazd. eszközök, 2 malac, 4 mázsa lengeri, 26 mázsa búza bírőillag elárvereztetnek. Beretvőnyifalu, 1941 augusztus 21.

Faragó Antal kir. bír. végrehajtó.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál** Kiadja: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.** Felelős kiadó: **Balogh István**

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

6-szobás modern nagy lakás mellékkeliségekkel Komlóssy-út 12. kiadó. 1515

Különbejárátú csinosan bútorozott kis szoba kiadó. Komlóssy-út 15. sz. 1416

6-szobás modern nagy lakás mellékkeliségekkel Komlóssy-út 12. kiadó. 1515

Lakás- és szobakereslet

Keresek egy szoba, konyha, spejz lakást, esetleg előszobást. „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérem a címetek. 1247

Oktatás

Zongoratanítás iskola módszerrel. Magyar nola és —lánczene tanfolyam. Mester-u. 11. 1649

Teljes ellátás

Egy, vagy két iskolás leányt, esetleg fiút teljes ellátásra felveszek. Csapó-utca 24. 6-ik ajtó.

Kereslet

Antikszekrényt, egyajtósat megvételre keresek. Halvan-u. 4. balra. Koszorus. 1582

Perzsaszőnyeg,

hibásat is, minden méretben veszek. Címekelt zárt borítékban „Dunántúli” jellegre a kiadóba. 1608

Ajánlat

Ocskavasai, fémek, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvessz Vas-és Fémgyűjtő körzeti Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26—94. 777

FERFI (előltő- és öltönyöző) vélek, minden hozzávalók, férfi divatsport és galléros ingek ocskavasban **Petriknél** Szent Anna-u. 5. sz.

Fotokópiák, igazolvány képek, amatőr munkák Burg József fotószalon. Hangya bérház. 1533

Viz- és gázvezetékét újítja Molnár János Csapó 49. Ajánlat díjtalanul. 1402

Nagy hőpalack (THERMOS) vásár **Tóth Gyula** vasüzetében városháza épület.

Salgótarjáni „Perpetuum” kályhák irda fűtésre kitűnők, eladók. Érdeklődni Körzeti Szövetkezet, Hunyadi-utca 5. sz. 552

Retortafaszén pormentes csomagolva és ömlesztett állapotban állandóan kapható Kovács Mihály fatelepen: Szent Anna-u. 36. Telefon 19-21. 1644

Szárász bükk és akác aprított tűzifa, elsőosztályú szén kapható Draskovits, Rákóczi-u. 12. Telefon sz.: 17-43. 1645

Malomnak

vagy nagyobb kútfőüzemnek kiválóan alkalmas, budapesti főútvonalai mellett fekvő.

leszerelt gyárépülei

3000 négyszögöl területtel, Debrecen város belterületén igen előnyös feltételekkel **eladó.**

Ertekezni lehet a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hítelszövetkezettel. Debrecen, Hunyadi-u. 5. alatt.

Zomancozott tűzhelyek szakszerű javítása. Kiegészítő kályhák szállítása. Tűzhelyek és kályhák raklaron. Levesesik. Csapó 87. 1333

Ovóhely,

Eladó ház. Bútorozott szoba, kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás, Iroda, Pénztár stb. feliratú tablák darabonként 20 fillérről kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-u. 56. Ny

Bútor

Minek a fényes kirakati, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac-u. 71. 1966

Modern

láló, konyha berendezés, hármas kombinált szekrény, reklamié, fotóelek, szabó varrógép, rádió, antik komót eladó, Kosuth 51. 385

Hálószobák,

ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1218

Hangszer

Fekete máskás rövid zongora eladó. Simonyi-út 11/a. 1591

Jókarban

levő rövid fekete zongora jutányosan eladó. Kifűnő, kellemes hangú. — Rakovszky-u. 42. I. 3. 1648

Birtokbérlet

Kiadó 7 hold föld a Nagycserén, értekezni Nagycserén 10. szám. 1631

Autó-motor kerékpár

Eladó egy egész jó állapotban levő, belga gyártmányú motorkerékpár, egy teljesen új öltönyruha. — Ugyanott konyhaberendezések, női íróasztal. — Használt bútorok vétele és eladása. Adok, veszek, cserélek. Csapó-u. 49. 1334

Eladó átalak

Eladó választott malac darabonként is. Megtekinthető Csokonai-u. 32. sz. Ny 1396

Eladó házhely

Olcsó házhelyek a Poroszlay-úton. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működésért, — Fűrdő-u. 2. sz. 1210

Villatelek

1100 □-ól, esetleg több részben is. Központi Égyetem közelében, Poroszlay-úton eladó. Ertekezni Piac-u. 59. II. lépcső. I. em. 1625

Eladó ház

Homokkert, Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékkeliségekkel, 700 kvadrát jörlermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1225

Olcsón eladó

vagy október 1-re kiadó Homokkerti, Berta-utca 9. sz. ház, 2 szoba, konyha, kamara, istálló, görög, magtár, alapincéze, fűskamara, kocsiszín, sertesfűzlaló, jó- és rosszvízű kút, sütőkemence, beépített tűzhely stb. azonnal átadó. 1459

ELADO

Budai Ezsaiás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családl ház. 744

Szőlő, gyümölcsös

800 □-öles lermő gyümölcsös parcellák, város szélén műút mellett eladók. Ertekezni József kir. hg-utca 7. alatt ügyvédnél. 1576

Eladó ingóság

Eladó egy teljesen új 36-os fél fekete antilop „Dixi” cipő, mivel az illetőnek szűk. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 1467

Nagy

samott vaskályha olcsón eladó. Hadházy-utca 27. I-15. 1642

Öcskadeszkák,

lécek, szarufák, mindenféle gerendák, oszlopok olcsón eladó Bözörményi-út 2. 1647

Eladó

egy erős 3 gumukerekű tricikli gyümölcs szállításra, vagy tej-, esetleg péküzemnek alkalmas: Cegléd-utca 16, Bodnár műszerész. 1641

Elveszett

9-én a közlekedésnél Ókrós Lajos névre szóló szén utalvány. — Mivel senki hasnálat nem veheti, a megtaláló juttassa el Budai Ezsaiás-utca 21-a szám alá. 1643

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: **Somogyi Gábor.**